

ЗМІСТ

Засідання дев'ятнадцяте, ранкове
(Вівторок, 21 березня 2017 року)

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...3
Внесення змін до законів:	
«Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»	...14
«Про теплопостачання» щодо стимулювання виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії	...32
Голосування питання про визначення представника Верховної Ради України до складу комісії зовнішнього контролю з проведення незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного антикорупційного бюро України	...23
Прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стабілізації діяльності Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» у зв'язку з тимчасовою окупацією території України»	...38
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення деяких аспектів нафтогазової галузі»	...45
Оголошення про відзначення у Верховній Раді України Всесвітнього дня людей з синдромом Дауна	...54

Відхилення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення використання газорозподільних систем»	...55
Прийняття за основу проекту Закону «Про Фонд енергоефективності»	...78
Прийняття рішення про розгляд на початку вечірнього пленарного засідання проекту Закону «Про соціальні послуги»	...86
Заяви народних депутатів України щодо голосування	...88

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
21 березня 2017 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації.

Готові проводити реєстрацію? Всі зайняли робочі місця? Отже, колеги, прошу зареєструватися.

У залі зареєструвався 351 народний депутат. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Сьогодні день народження народного депутата України Сергія Івановича Кіраля. Привітаймо нашого колегу з днем народження! *(Оплески)*.

Колеги, хочу також повідомити, що вчора відбулися консультації між головами фракцій і бюджетним комітетом, і було прийнято рішення доопрацювати питання щодо Рахункової палати. Оскільки на засіданні фракції не дійшли спільної думки з приводу цього питання, воно направляється на доопрацювання. Я окремо зберу голів фракцій для консультацій щодо нього.

Сьогодні ми повинні розглянути два важливих блоки питань – щодо паливно-енергетичного комплексу і щодо транспорту. Тому прошу всіх підготуватися до ефективної, дієвої роботи.

А у вівторок зранку згідно зі статтею 25 Регламенту відводиться 30 хвилин для виступів уповноважених представників депутатських фракцій та груп з внесенням пропозицій, оголошенням заяв, повідомлень. Я прошу, щоб усі представники фракцій, які мають бажання виступити, зараз провели запис на участь у виступах. Прошу провести запис.

До слова запрошується від фракції «Самопоміч» Олег Березюк. Будь ласка.

БЕРЕЗЮК О.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Вельмишановні пані і панове! Вельмишановний пане Голово! Буду говорити про деспотичну реальність. Протягом останніх трьох днів сталася неймовірна ситуація в нашій партії.

Запоріжжя. Голова обласного осередку «Самопоміч», заступник голови облради: відкрито кримінальну справу, допити, тиск безпринципний і безпричинний.

Луцьк. Голова обласного осередку «Самопоміч», секретар міської ради: нелегітимно відсторонено від виконання обов'язків. Більше того, вчора ввечері суд відновив її повноваження. Але вчора ввечері вона подзвонила і сказала: «Рішення скасовано. Не можу жити під таким тиском».

Житомир. Міський голова Житомира вчора приїхав з Києва з наради, викликав секретаря ради, голову обласного осередку «Самопоміч», і сказав: «Ось тобі аркуш паперу, пиши заяву на звільнення, бо є наказ з Києва всіх із «Самопоміч» рвати!».

Львів. Голова обласного осередку «Самопоміч», заступник голови обласної ради: моральні переслідування, збирання голосів, планується відсторонення від посади.

Львів. Лідер партії: Львів взяти в облогу, знуцання.

Шановні слуги олігархів, ви часом ворога не переплутали? Ви відсторонюєте і боретеся з тими, хто говорить вам правду і допомагає зберегти стабільність і довіру до влади в цій країні? Чи ви так віддано служите олігархії і Російській імперії, що забулися? Ви б'єте нас по щоці, ми підставимо вам другу тільки для того, щоб зберегти цю державу. Це дуже серйозно.

Тому ми просимо владу. Зупиніться, бо горе вам буде. Не від нас. Ми – маленька, слаба політична партія, але ми відстоюємо інтереси людей і будемо завжди поруч з ними. Джерелом влади в цій країні є народ, а не олігархічна кліка. Пам'ятайте про це. Владу штовхають на шлях попередньої влади Януковича. Вона успішно прямує в небуття.

Зупиніться, бо горе вам буде!

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступний виступ від «Опозиційного блоку». Слово надається лідеру фракції Юрію Бойку. Будь ласка, пане Юрію.

БОЙКО Ю.А., член Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановна пані головуєча! Шановні народні депутати! Минулого тижня ми стали свідками різкої зміни позиції керівництва країни по відношенню до блокади Донбасу. Протягом місяця влада таврувала ганьбою організаторів блокади, а в підсумку сама очолила цей процес, зробивши крок до відокремлення частини Донецької та Луганської областей і наших громадян, що там проживають. Це свідчить про слабкість влади і капітуляцію перед радикальними елементами на очах у всієї світової спільноти.

Ми закликаємо владу скасувати рішення, яке шокувало наших співвітчизників на цих територіях і викликало подив у всіх європейських партнерів, членів Нормандської групи.

Ми вимагаємо припинити ігнорування прав наших громадян. Минулого тижня парламент провалив розгляд законопроектів про підтримку майже 2 мільйонів переселенців із зони АТО. Ми вимагаємо на цьому тижні повернутися до розгляду цих питань і підтримати наших біженців, прийнявши ці законопроекти. Закликаємо парламент припинити спроби ділити громадян за мовним принципом, збільшуючи квоти на українських телеканалах. Це тільки розділяє країну.

За підсумками минулого тижня не прийнято жодного рішення в економічній сфері, не зроблено жодного кроку для соціально-економічного захисту пенсіонерів. Не може нормально функціонувати держава, де 80 відсотків населення знаходиться за межею бідності. Тому пріоритетом для парламенту має стати перегляд бюджету з метою індексації пенсій до відповідного рівня інфляції. Гроші на це є.

Ми неодноразово показували джерела фінансування, які є в державі. Але, як свідчить практика виступів з цієї трибуни, заклики до

конструктивної роботи ні до чого не приводять. Єдиний шлях припинити страждання народу від бездіяльності цього парламенту – це призначити позачергові вибори до Верховної Ради, але перед цим проголосувати за внесення змін до бюджету та за закони, які поліпшать життя пенсіонерів та малозабезпечених громадян.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від фракції «Батьківщина» Сергій Соболев. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановна пані головуєча! Шановні колеги! Я думаю, що порядок денний на цей пленарний тиждень – це яскраве свідчення того, що, виявляється, лобістські рішення є найважливішими для більшості цього парламенту.

Подивіться на цей порядок денний і побачите, що в минуле пішли питання, пов'язані з європейською інтеграцією, з безвізовим режимом, з боротьбою з корупцією. На перший погляд зрозуміло, що порядок денний формується абсолютно за іншими підходами і принципами. У рамках цього в нас нарешті є можливість провести відверту розмову про те, що сталося, коли Рада директорів Міжнародного валютного фонду (до речі, так і не оприлюднивши меморандуму і незрозуміло на яких умовах плануючи підписати цю угоду і надати черговий транш) скасувала рішення і відтермінувала на невизначений строк виділення траншу Україні.

Я думаю, у нас є можливість поговорити про те, що ж сталося. Особливо, коли відкрито джерела інформації – надійшли попередні звіти Міжнародного валютного фонду з ключових питань, які стосуються так званих реформаторських напрямів українського уряду.

Цих питань два. Перше питання пов'язане з виконанням меморандуму, якого не бачив жоден з народних депутатів і який не обговорювався в сесійні залі. Я думаю, що не треба посипати собі голову попелом і заявляти про якісь драконівські вимоги Міжнародного валютного фонду, бо ми є стороною цих переговорів, і тільки ми маємо можливість прийняти ці умови чи не прийняти.

Але друге питання у цих звітах набагато складніше. Фактично дві третини попередніх звітів, які надійшли у відкриті джерела, присвячені боротьбі з корупцією. Тут виявилися чотири ключові напрями, два з яких ми розглядаємо сьогодні. Це фактичний провал аудитора, який інспектуватиме НАБУ, питання зупинення боротьби з корупцією і питання про те, що відбувалося в останні тижні з вищими посадовцями, яких спочатку арештовували, а потім відпускали під якісь незрозумілі умови.

Я думаю, все це змушує нас змінити порядок денний і повернутися до тих питань, які так турбують наших громадян. На жаль, їх ми сьогодні поки що...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте можливість завершити, будь ласка, 15 секунд... Дякую, ви вклалися у виділений час, пане Сергію.

Від «Народного фронту» лідер фракції Максим Бурбак. Будь ласка, пане Максиме.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановна пані головуюча! Український народ! Успішність країни безпосередньо пов'язана з дієздатністю і ефективністю інститутів державної влади. Парламент, уряд і Президент повинні спільно формувати порядок денний, спільно розвивати країну, і так само спільно й оперативно реагувати на виклики, щоб не дати популістам та «кремлівським консервам» приводу для провокацій і зайвої метушні. Сьогодні найголовніше – політична відповідальність і конструктивні рішення. Маємо пам'ятати, що втрата кожної хвилини, години чи дня є злочином проти держави. Тому «Народний фронт» пропонує конкретні кроки для розвитку країни та виходу з нинішньої кризи.

Перше. «Народний фронт» вважає, що Україна як член Радбезу ООН повинна ініціювати консультації у форматі Будапештського меморандуму. До переговорного процесу необхідно долучити США і Велику Британію. Всім очевидно, що Росія не буде виконувати Мінських угод. Коаліція провідних держав світу разом з Україною повинна змусити Кремль капітулювати.

Друге. Україні необхідний закон про територіальну цілісність країни, а не заморожений конфлікт. «Народний фронт» готовий запропонувати законопроект про відновлення територіальної цілісності. Під час написання законопроекту ми готові співпрацювати з іншими демократичними силами та громадськими організаціями.

Найголовніше, у цьому законі має бути не лише констатація факту тимчасової окупації територій, а й визначення послідовних кроків зі звільнення українських територій та повернення Луганська, Донецька і Криму Україні. Головне – повна підтримка залу.

Третє. Приватизація державної власності. Арсеній Яценюк як голова уряду декілька разів вносив це питання до порядку денного, і парламент його не підтримав. Натомість на державних підприємствах і далі крадуть. Одеський припортовий завод, наприклад, за уряду Яценюка мав 250 мільйонів прибутку. Після витівок Саакашвілі – 1,5 мільярда збитків, зірваний план приватизації. Таких прикладів можна навести багато.

Четверте. Пенсійна і медична реформи. Ми вітаємо рішення щодо підвищення соціальних стандартів. Знаємо, що уряд і Президент розробляють конкретні кроки щодо соціального забезпечення пенсіонерів і системні кроки з реформування системи охорони здоров'я. Очікуємо на якнайшвидші рішення.

П'яте. Суди. Парламент ухвалив конституційні зміни. Вважаємо, що у Верховному Суді України має бути антикорупційна палата, але для цього Верховний Суд треба сформувавати. Процес розпочато, але не завершено. Очікуємо формування нового Верховного Суду України і продовження судової реформи до найнижчої ланки – місцевих судів.

Ми внесли зміни до Конституції, прийняли закони про судоустрій та Вищу раду правосуддя. Ми свою роботу зробили. Тепер це компетенція Вищої ради правосуддя, Президента і уряду – завершити це й імплементувати.

Шосте. Служба фінансових розслідувань. Прем'єр-міністр Арсеній Яценюк два рази вносив до Верховної Ради законопроект про службу фінансових розслідувань. Тоді члени парламенту його не підтримали.

Ми пропонуємо створити службу фінансових розслідувань, забрати у СБУ, МВС, прокуратури, податкової міліції відповідні функції і передати їх цивільній службі фінансових розслідувань.

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Ми створили електронні кабінети для платників податків. Цю реформу час завершувати, призначити керівництво, ліквідувати районні податкові. Вони не потрібні, це рудимент. Є електронні сервіси, і сплата податків повинна відбуватися на основі документів, а не на основі особистого спілкування з бухгалтерами і тиску, на основі факту фінансового результату, а не на основі плану, який доводиться згори.

Сьоме. Аудит НАБУ. Досить політизувати це питання. Закон передбачає наявність трьох членів аудиту НАБУ. Тому обидва кандидати зможуть там працювати.

Такий наш план. Якщо є інший – скажіть, ми розглянемо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Максиме.

Від Радикальної партії лідер фракції Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Шановні українці! Я хочу вам повідомити, що 21 жовтня 2016 року 180 народних депутатів України зареєстрували проект Закону «Про внесення змін до статті 99 Конституції України щодо удосконалення конституційної функції Національного банку України для забезпечення економічного зростання України». Ми пропонуємо розширити обов'язки Національного банку України і покласти, крім проведення грошово-кредитної політики, спрямованої на стабілізацію курсу гривні, додаткові обов'язки на Національний банк. Це реалізація потенціалу довгострокового економічного зростання країни, забезпечення цінової і курсової стабільності грошової одиниці, помірного рівня довгострокових відсоткових ставок та сприяння максимальній зайнятості населення.

Українська економіка ніколи не буде конкурентоспроможною, а українські громадяни ніколи не будуть багатими, якщо в наших комерційних банках будуть ставки кредитів по 30 відсотків. Ми зразу програємо порівняно із закордонними виробниками. Наша продукція зразу стає неконкурентоспроможною.

Ми ходимо до Міжнародного валютного фонду, позичаємо кредити, які треба повертати, замість того щоб змінити грошово-кредитну політику Національного банку і дати дешеві й довгострокові кредити національним виробникам, як у Польщі, як у будь-якій іншій країні світу, у Сполучених Штатах, Британії, Японії – нульова облікова ставка національного банку. А в нас – драконівська. Через це наша продукція неконкурентоспроможна.

Я звертаюся до голови парламенту з вимогою. Давайте сьогодні включимо до порядку денного проект закону про внесення змін до Конституції в частині розширення обов'язків Національного банку України, дамо доручення комітету невідкладно його розглянути і спрямувати на експертизу до Конституційного Суду. Ні один уряд, ні одна Верховна Рада нічого не зробить, якщо Національний банк не дасть дешеві кредити національним виробникам для того, щоб виробництво, промисловість, фермери мали можливості для розвитку, щоб ми не побиралися по всьому світу за цими кредитами, а щоб самі заробляли, продаючи свою продукцію, створюючи робочі місця для українців, сплачуючи податки до державного бюджету, підвищуючи зарплату.

Єдиний найнадійніший спосіб подолати бідність – це радикальне підвищення доходів українців. Підвищення доходів українців можливе за однієї умови – коли працюватиме національне виробництво, а не бананова колонія, на яку сьогодні намагаються перетворити Україну.

Прошу підтримати.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу повідомити, що розгляд законопроекту про внесення змін до Конституції здійснюється за спеціальною процедурою, комітет має підготувати висновок. Прошу комітет підготувати дане питання, щоб ми змогли його розглянути на засіданні Верховної Ради України.

Від «Блоку Петра Порошенка» Немировський Андрій Валентинович.

НЕМИРОВСЬКИЙ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Я не так часто виступаю з цієї поважної трибуни. Але хочу звернути вашу увагу, що я декілька разів порушував питання про включення до порядку денного законопроекту [№5119-1](#). Я пояснював, просив, звертав вашу увагу, але зараз вимагаю поставити на голосування це питання. Цього вимагають не совість, не європейські норми, а вимагає наша свідомість. Всі, хто в серці ще зберіг людяність, зобов'язані проголосувати за гуманне ставлення до тварин.

У всіх обласних центрах саме зараз, коли я з цієї трибуни пояснюю вам про людські принципи, відбуваються мирні мітинги зоозахисників, в яких беруть участь тисячі людей, готових відстоювати необхідність посилення покарання шкуродерів, відстоювати людяність, доводити, що нам небайдуже ставлення до наших братів менших. Не можна нехтувати громадською думкою і позицією народу. Нагадую: ми тут обрані саме для імплементації волі народу в норми законів.

У мене також велике прохання до шановного головуючого. Аби уникнути маніпуляцій, прошу сьогодні поставити на голосування проект стосовно аудитора НАБУ, тому що це надважливе питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, у порядку денному на сьогодні є розділ «для включення до порядку денного сесії». Коли ми дійдемо до його розгляду, то зможемо проект закону №5119-1 включити до переліку, якщо буде загальна підтримка в залі.

Мельничук Сергій Петрович, група «Воля народу», передає слово Володимир Литвіну. Будь ласка, пане Володимире.

ЛИТВИН В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №65, Житомирська область, самовисуванець). Шановний Голово! Шановні колеги! Майже 100 років тому Михайло Грушевський пророче констатував: «Біда України в тому, що нею керують ті, кому вона не потрібна».

Вдумайтеся, шановні колеги. Сталін не зміг упокорити українство. Гітлер не зміг досягнути своїх планів щодо України. Нинішні реформатори, засукавши рукава по саму шию, так попрацювали, що за три роки обвалили країну. Зрозуміло, за керівної і спрямовуючої ролі Міжнародного валютного фонду. А зараз нам розжовують, які ж положення записані в черговому меморандумі з Міжнародним валютним фондом.

Я вважаю, шановні колеги, що треба припинити слинити цю тему, а надати нам офіційну версію, і, думаю, ми всі люди розумні, наш народ розумний, вони розберуться, про що йдеться.

Учора на велелюдному зібранні, яке називається «Рада регіонів», звучали навіювання про те, що в Україні все росте і все піднімається. Зрозуміло, що стверджували: росло б і піднімалося б більше, якби не Росія і не внутрішні вороги, у тому числі й ті, які присутні в цій сесійній залі, і, по суті справи, їх кількість уже більша за коаліцію.

Разом з тим жоден виступаючий не прохопився і словом, а як же себе почуває від цих реформ простий, пересічний українець? Жодного слова не було сказано про те, що 90 відсотків людей цінами і тарифами поставили на коліна! Жодного слова не сказали про те, що Україна приречена на вимирання, що відсутність доріг, а відповідно транспортного сполучення, обертається тим, що люди склякають у віддалених селах, з якими немає абсолютно жодного зв'язку!

Я не говорю вже про всі інші проблеми. Проблема охорони здоров'я. Із здивуванням прочитав останню відповідь Міністерства охорони здоров'я. Ліків немає (вдумайтеся!), бо зараз відбуваються торги за фінансування 2016 року! У мене запитання до присутньої тут коаліції: чому ви носите на руках виконуючу обов'язки міністра охорони здоров'я?! Що вона вам таке робить, що ви не знаєте, як її облизати?!

І останнє. У цьому житті, шановні колеги, ми зраджували і нас зраджували. Але такого не було, щоб раптом зрадили весь український народ! Цього не повинно бути! Я переконаний, що цього не буде, якщо ми станемо Верховною Радою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заключний виступ від «Партії «Відродження». Бондар Віктор Васильович. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №191, Хмельницька область, самовисуванець).
Дякую. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Дійсно, з прийняттям бюджету на 2017 рік було зроблено добру справу щодо підвищення мінімальної заробітної плати. Особливо це торкнулося бюджетної сфери України, тобто працівників шкіл, дитячих садочків, лікарень.

Але, на жаль, склалася така ситуація, що підвищенням мінімальної заробітної плати ми практично урівняли по багатьох напрямках заробітні плати технічного персоналу, який обслуговує державні заклади, тобто школи, дитячі садочки, лікарні, і висококваліфікованих працівників, а саме лікарів, вчителів, вихователів тощо.

Наша партія розробила і внесла законопроект [№6146](#), який зараз проходить через парламент. Його прийняття вирівняє цю ситуацію, допоможе забезпечити людей, які виконують висококваліфіковану роботу, трохи більшою заробітною платою. Законопроектом пропонується встановити мінімальний посадовий оклад (тарифну ставку) залежно від розміру мінімальної заробітної плати. Це дасть можливість підвищити заробітну плату для висококваліфікованих державних службовців, лікарів, вчителів, представників інститутів тощо.

Це абсолютно логічний крок, який треба підтримати. Тому ми наполягаємо, щоб на цьому тижні даний законопроект пройшов через Верховну Раду і був проголосований, щоб уже з другого півріччя розпочалося це фінансування через державний бюджет. Це перше.

Друге. За три останні роки уряд скасував чимало різних соціальних гарантій, пільг, допомоги дітям, молодим сім'ям тощо. Ми зареєстрували законопроект [№6063](#), яким пропонується відновити державну підтримку молодим сім'ям, повернути прогресивну систему державної допомоги при народженні дитини і виплачувати кошти на утримання дітей до трьох років. Законопроектом передбачається, щоб при народженні першої дитини виплачувалося 50 прожиткових мінімумів, тобто 67 тисяч 750 гривень, при народженні другої дитини – 94 тисячі 850 гривень, при народженні третьої та наступних – 135 тисяч 500 гривень. Це буде реальна державна допомога молодим сім'ям, що стимулюватиме демографічне зростання в Україні.

На мою думку, це надзвичайно актуальний законопроект. Давайте терміново його проведемо через парламент і з наступного півріччя вже почнемо фінансувати ці виплати.

Законопроектом також пропонується державна підтримка дітей до трьох років і безкоштовне харчування в дитячих садках і школах пільгових категорій дітей, а також інші види соціальної підтримки, які необхідні на сьогодні молодим сім'ям. Тому ми наполягаємо, щоб законопроект був терміново розглянутий у Верховній Раді і передбачено фінансування з другого півріччя 2017 року...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, представники всіх фракцій і груп виступили, можемо переходити до порядку денного.

Колеги, хочу наголосити, що попереднього пленарного тижня була вимога про включення до порядку денного проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» ([№5240](#)). Ми просто не встигли тоді вийти на це питання. Але після проведених консультацій ми бачимо, що всі фракції його підтримують. Законопроект нагальний і потребує негайного прийняття. Дуже прошу, щоб ми його швидко і ефективно розглянули.

Зараз я поставлю на голосування першу пропозицію – розглянути проект за скороченою процедурою. Прошу всіх підтримати, щоб ми змогли повноцінно пройти порядок денний.

Прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування, колеги. Першою я поставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Будь ласка, займаємо робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію розглянути проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» ([№5240](#)) за скороченою процедурою. Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 152.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Співаковського Олександра Володимировича. Будь ласка, пане Олександрє.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Ми розглядаємо незвичний законопроект. Це фактично проект закону, який вирішить долю 217 тисяч студентів навчальних закладів I-II рівнів акредитації, вирішить долю 70 тисяч осіб, які забезпечують діяльність. А головне, ми повинні зрозуміти, що прийняття проекту №5240 розв'яже проблему освітньої екосистеми України. Бо ми маємо дуже потужний рівень спеціальної і середньої освіти, який якраз формує «сержантський склад» для інноваційної складової економіки. Чи є в нас до цього претензії? Так, ми повинні зробити все необхідне, щоб ця система працювала ефективно. Але, ламаючи через коліно, як це зараз відбувається, ми фактично знищуємо цю ланку освіти.

Я хочу сказати, що вирішення цього питання не пройшло через законодавче поле, тому що Мін'юст не завізував наказ щодо умов прийому, і в результаті з 1 вересня технікуми і коледжі вже не зможуть приймати на навчання, вони не мають можливості проводити профорієнтаційну роботу. Приймавши цей законопроект у цілому, ми дамо можливість розпочати цю роботу і набрати дітей до технікумів і коледжів, що збереже баланс між профтехосвітою, технікумами, коледжами і вищими навчальними закладами.

Шановні колеги, Міністерство освіти і науки як профільне міністерство підтримує цей законопроект. Є деякі зауваження Мінфіну. Але хочу сказати, що ми набираємо в середньому за рік 60 тисяч дітей. Це не ті кошти, через які ми повинні ламати цю систему. Тому прошу проголосувати за цей законопроект незалежно від ваших політичних поглядів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 30 секунд.

СПИВАКОВСЬКИЙ О.В. Це доля 217 тисяч дітей і доля 80 тисяч людей, які забезпечують функціонування цієї системи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Бондар Михайло Леонтійович, «Народний фронт».

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Передайте, будь ласка, слово Кременю Тарасу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кремень. Будь ласка.

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Прошу підтримати цей законопроект і звернути увагу на такі моменти. Фактично цим документом ми дамо старт вступній кампанії у закладах профтехосвіти України, тим самим допоможемо нашим навчальним закладам, які орієнтовані на ринок праці, на регіональне замовлення, забезпечити кваліфікованими кадрами наші підприємства, які працюватимуть на розвиток української економіки, забезпечуватимуть наповнення бюджетів, створюватимуть усі необхідні умови для балансу в нашому державному бюджеті. Це перше.

Друге. Хотів би звернути увагу на те, що цей законопроект, по суті, може стати проміжною ланкою до моменту прийняття закону про освіту, який вирішить системні питання, закладе підвалини для реформування освіти на найближчу перспективу.

Третє. Цим документом ми дамо сигнал керівникам закладів профтехосвіти, дамо надію нашим студентам на те, що найближчим часом з'явиться закон і про професійну освіту, яким ми завершимо цикл пакетів реформування системи освіти.

Прошу підтримати цей документ. Фракція «Народний фронт» голосуватиме «за».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від Радикальної партії Галасюк Віктор Валерійович. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Фракція Радикальної партії підтримує цей законопроект, як і всі законопроекти, спрямовані на розвиток української освіти.

Сьогодні нам треба приділити особливу увагу розвитку української професійно-технічної освіти. Абсолютно правильно сказав пан Співаковський, що якщо ми втратимо цю ланку освіти, це означає, що завтра втратимо українську молодь, бо безробіття серед молоді сягає вже 25 відсотків. Післязавтра ми втратимо українську промисловість і економіку. Наступним кроком буде втрата суверенітету України.

Цього сценарію за жодних умов не можна допустити. Ми повинні зробити все, щоб побудувати таку систему освіти, яка буде спрямована на розвиток української економіки, щоб ми готували ті робітничі професії, на яких тримається будь-яка сучасна економіка світу. Не можна нехтувати промисловістю, не можна нехтувати робочими місцями. Більше того, сьогодні потрібно посилювати соціальний захист і створювати спеціальні умови для вступу дітей із сільської місцевості, внутрішньо переміщених осіб. Треба включати всі важелі впливу для того, щоб гарантувати їх права. Бо це питання не тільки освіти і науки, а й питання спроможності України як самостійної країни. Це питання нашого майбутнього.

Якщо ми втратимо професійно-технічну освіту, то згодом втратимо суверенну демократію в Україні, бо будемо залежати тільки від траншів Міжнародного валютного фонду. А треба, щоб ми залежали від того, які податки сплачує наша економіка. Для того вона має розвиватися. Тому всі першочергові заходи, спрямовані на розвиток професійно-технічної освіти та інших ланок нашої освіти, ми маємо підтримувати і розвивати. Безумовно, має бути гарантоване державне фінансування українських ПТУ.

Фракція Радикальної партії підтримує законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яценко Антон Володимирович, «Партія «Відродження».

ЯЦЕНКО А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №200, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги! Я думаю, що в цьому залі не знайдеться жодної людини, яка не голосуватиме за цей законопроект, оскільки його прийняття дасть можливість для розвитку професійно-технічної освіти.

Хочу сказати, що в моєму окрузі в місті Умані є два таких професійно-технічних заклади, які, дійсно, треба підтримувати. Якщо такі заклади закриються, то в країні буде безробіття, падіння виробництва, що й так у нас є, на жаль. Тому, звичайно, ми маємо це стимулювати. Тож я прошу всіх підтримати цей законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Волі народу» Мельничук Сергій Петрович. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Прошу передати слово Сергію Лабазюку.

ЛАБАЗЮК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №188, Хмельницька область, самовисуванець). Шановний головуючий! Шановні колеги! Зараз розглядається надзвичайно важливий законопроект, прийняття якого дасть можливості для закладів середньої освіти, профтехучилищ, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації здійснювати прийом на навчання.

Яка ситуація на сьогодні? Після прийняття у 2014 році Закону «Про вищу освіту» статус коледжів та технікумів уже два роки залишається у підвішеному стані. Таким чином, вступ до вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації на освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст» у 2017 році законодавством заблоковано. Переконаний, що зрив прийому осіб на навчання до вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, училищ, технікумів, коледжів у поточному та наступних роках може спричинити великий соціальний вибух.

До мене звернулися працівники Хмельницького політехнічного коледжу та рада директорів вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації з проханням звернути увагу на дане питання. Слід зазначити, що випускники отримують кваліфікації досить високого рівня. На сьогодні на ринку праці є великий попит на дані професії. Ми не можемо допустити, щоб це питання було провалено.

Закликаю колег підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Батьківщини» Сергій Євтушок, 2 хвилини. Увімкніть мікрофон.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ №156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Дійсно, попереднім скликанням було прийнято Закон «Про вищу освіту» і передбачено перехідний період щодо того, як будуть працювати заклади середньої ланки освіти – технікуми і коледжі. Прийом дітей на навчання припинився вже у 2016 році.

Фракція «Батьківщина» не тільки підтримуватиме цей законопроект, а й просить весь парламент, всіх наших колег прийняти його, оскільки до нас і до вас, я впевнений, звертаються трудові колективи, студентство, люди, які розуміють, що потрібно все ж таки визначити перехідний період, дати можливість приймати дітей до цих навчальних закладів. Перший заступник голови комітету Співаковський навів чітку статистику, що в цих закладах навчаються десятки тисяч діточок і десятки тисяч працівників регулюють навчальний процес.

Я хочу сказати, що неприйняття даного законопроекту призведе до того, що виникне соціальний бунт, оскільки 70-80 відсотків дітей, які випускаються з даних закладів освіти, залишаються працювати в селах, оскільки отримують робітничі професії, що потім дає їм можливість працювати в себе на батьківщині.

Понад 700 закладів на сьогодні в підвішеному стані. У міністерстві створено робочу групу, яка має розробити всі положення. Можливо, це має бути галузевий підхід – це теж одна із версій. Ця робоча група повинна чітко визначити, що робити з таким освітньо-кваліфікаційним рівнем, як, наприклад, «молодший спеціаліст», який

на сьогодні є насправді, але не супроводжується навчальним процесом.

Тому «Батьківщина» закликає всіх проголосувати і підтримуватиме даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Блоку Петра Порошенка» Соловей. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №89, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Гуцульщина і Покуття. Шановні колеги! Я неодноразово з цієї трибуни виступав і продовжуватиму виступати з приводу того, що освіта має бути базовою галуззю, до якої повинні спрямовуватися державні інвестиції. Бо ми чітко бачимо, що на сьогодні демонструють свій успішний розвиток ті країни, які вкладають в інтелект, які мають можливість залучити кращі мізки з цілого світу.

Я хочу з цієї високої трибуни назвати декілька цифр, щоб і народні депутати, і громадяни України розуміли стан речей у глобальній освіті. Наприклад, річний бюджет Гарвардського університету становить 32 мільярди доларів. Це на 10 мільярдів більше, ніж весь бюджет України. Середній бюджет пересічного канадського університету становить 2,5-3 мільярди доларів, що більше за всі видатки України на галузь освіти.

Саме тому я неодноразово наголошував на тому, що освіта в нашій державі, починаючи зі шкільної, закінчуючи вищою освітою, повинна бути у фокусі державних інвестицій. Ті країни, які мають можливість підготувати кваліфікованих фахівців, мають хороший шанс для свого розвитку.

Якщо ж ми говоримо про технікуми і коледжі, то думаю, що кожен з нас, хто вчився в університеті, мав можливість порівняти, наскільки великою є різниця, коли приходять до вишу підготовлені діти з коледжу чи технікуму, і коли приходять діти просто зі шкільної лави.

Саме тому ця ланка в освіті України є однією з найбільш професійних і базових, і наше завдання як народних депутатів – не просто

не допустити її знищення, а зробити все, щоб саме ця ланка освіти була збережена, щоб інвестиції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

СОЛОВЕЙ Ю.І. ...держави в цю ланку освіти не зменшувалися, а збільшувалися. Закликаю всіх народних депутатів підтримати не тільки за основу, а й у цілому цей надзвичайно важливий законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Матвієнков. Будь ласка.

МАТВІЄНКОВ С.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (одномандатний виборчий округ №57, Донецька область, самовисуванець).* Мариуполь. Мы поддержим этот законопроект, поскольку он является окончательным звеном в системе реформирования образования, хотя эта реформа абсолютно не дает ясности. И самое главное, что и данный законопроект не вносит четкого понимания того, как же будут работать ПТУ, какую роль они будут занимать в системе подготовки кадров.

Вы знаете, особенно после принятия закона о финансировании профессионально-технических училищ, когда мы практически переложили эту проблему на местные органы власти, мы ясности в этом вопросе не добавили. Мы сегодня теряем специалистов среднего звена, на которых раньше практически держалось народное хозяйство. Когда мы теоретически рассуждаем о том, что их необходимо готовить, я хочу сказать: да, это нужно, да, в этом есть необходимость. Но мы должны понимать одну вещь: без четкой перспективы развития экономики страны в целом, без перспективы развития государства мы не можем говорить о правильности или неправильности построения системы подготовки кадров.

С трибуны нам заявляют о том, что мы закончили систему реформирования подготовки кадров. Да у нас остается уйма незавершенных вопросов относительно начального, среднего и высшего образования! Эти проблемы как висели, так и будут висеть, к сожалению, до тех

пор, пока мы не будем понимать стратегию развития экономики государства в целом, какой базис мы под это должны подвести.

Поэтому, еще раз подчеркиваю, для того чтобы не сдерживать процесс, мы проголосуем за этот законопроект в первом чтении. Но я думаю, что нужно уже давно садиться и думать, каким образом выстраивать платформу подготовки специалистов для нашего народного хозяйства.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, обговорення завершено. Я прошу запросити народних депутатів до залу. Переходимо до прийняття рішення. Прошу і секретаріат Верховної Ради, і голів фракцій запросити депутатів до залу.

Поки депутати заходять, ще 1 хвилина відводиться для виступу Кривенка. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

КРИВЕНКО В.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Народний Рух України. Шановний головуючий! Передусім скажу щодо цього законопроекту. До мене звернулися керівники коледжів з рідного Кам'янського – і економічного, і технологічного, і індустріального, і багатьох інших. Я прошу всіх підтримати законопроект.

Паралельно, користуючись нагодою, хочу звернутися до міністра внутрішніх справ, до Генерального прокурора взяти на особистий контроль таке питання. У селищі Стратин Рогатинського району на Івано-Франківщині було замордовано дружину голови селищної ради, члена Народного Руху України, яку катували, вимагаючи 10 тисяч гривень, тому що вони продали корову. Цей злочин стався 15 березня цього року. У цей день їй мало виповнитися 58 років. Так само катували і голову селищної ради.

Величезне прохання взяти на особистий контроль ці два злочини, щоб убивці Дідух Надії були покарані. Я щойно говорив з обласним прокурором. Він казав, що справа на особистому контролі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу виступати по темі законопроекту
(Шум у залі).

Ні, зараз ми переходимо до прийняття рішення. Я прошу зайняти робочі місця, підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» (№5240) для прийняття за пропозицією комітету за основу та в цілому. Прошу проголосувати і підтримати. Колеги, підтримаймо освіту. Голосуємо.

«За» – 286.

Закон прийнято.

Я сказав: просто будьте уважні під час розгляду.

Переходимо до наступного питання порядку денного: про визначення представника Верховної Ради України до складу комісії зовнішнього контролю з проведення незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного антикорупційного бюро України.

Хочу нагадати, що відповідно до частини шостої статті 26 Закону «Про Національне антикорупційне бюро України» щороку проводиться незалежна оцінка (аудит) ефективності діяльності Національного антикорупційного бюро України, його операційної та інституційної діяльності.

Комітет Верховної Ради з питань запобігання і протидії корупції на своєму засіданні розглядав кандидатури двох претендентів на цю посаду – Роберта Сторча та Найджела Брауна – та рекомендував Верховній Раді визначитися щодо підтримки кандидатів на цю посаду шляхом голосування.

Шановні колеги, є пропозиція розглянути це питання за процедурою, щоб усі фракції змогли виступити і висловити свою позицію. Колеги, рекомендується виступ від комітету Артюшенка Ігоря Андрійовича, а потім виступи від фракцій. Немає заперечень? Немає (*Шум у залі*).

Мені повідомили, що доповідатиме член Комітету з питань запобігання і протидії корупції Артюшенко Ігор Андрійович (*Шум у залі*). Потім – виступи від фракцій, далі – рейтингове голосування (*Шум у залі*). Я ще раз кажу: Артюшенко Ігор Андрійович визначений комітетом.

Отже, переходимо до розгляду даного питання (*Шум у залі*). Я надаю слово для доповіді члену Комітету з питань запобігання і протидії корупції Артюшенку Ігорю Андрійовичу. Будь ласка. Готові доповідати? Увімкніть мікрофон Артюшенка Ігоря Андрійовича (*Шум у залі*).

АРТЮШЕНКО І.А., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №75, Запорізька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Комітет з питань запобігання і протидії корупції на своєму засіданні 16 березня 2017 року з врахуванням результатів рейтингового голосування, яке відбулося в парламенті 23 лютого, та за дорученням Голови Верховної Ради Андрія Парубія повторно розглянув питання щодо призначення кандидатури від Верховної Ради до складу комісії зовнішнього контролю з проведення незалежної оцінки (аудиту) Національного антикорупційного бюро України.

На засіданні комітету було розглянуто дві кандидатури, тобто ті самі, які до цього вносилися до залу, – Найджела Брауна і Роберта Сторча. Як ми пам'ятаємо, кандидатура Роберта Сторча в цьому залі набрала 76 голосів під час рейтингового голосування. Натомість кандидатура Найджела Брауна набрала 205 голосів, але рішення не було прийнято. Тому наш комітет 16 березня знову зібрався і розглянув це питання. За результатами обговорення було прийнято, я вважаю, дуже компромісне, дипломатичне і правильне рішення – знову внести на розгляд Верховної Ради України дві кандидатури і поставити на рейтингове голосування для того, щоб народні депутати визначилися, яка кандидатура достойніша для проведення незалежної оцінки діяльності Національного антикорупційного бюро.

Прошу висловитися від усіх фракцій. Я вважаю цю процедуру найдемократичнішою, тому що є дві кандидатури, і нехай кожен сам визначається.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, щоб припинити спекуляції, хочу вам повідомити, що зараз мені принесли рішення комітету. Я провів щодо даного питання повну юридичну довідку. Є рішення комітету, його подано відповідно

до порядку (*Шум у залі*). Зараз я його вам подам. Воно розглядається тільки згідно з рішенням комітету.

Я прошу голів фракцій провести запис на виступи від фракцій в обговоренні даного питання.

Дубіль Валерій Олександрович. Будь ласка.

ДУБІЛЬ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Івану Крульку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дубіль передає слово Іванові Крульку. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні українці! Питання, яке зараз розглядається, не рядове. Мова йде про те, що Верховна Рада має визначити аудитора, що перевірятиме діяльність Національного антикорупційного бюро, яке визначив саме цей склад парламенту.

Хочу нагадати, що Національне антикорупційне бюро будуть інспектувати три аудитори, які призначаються Президентом, Кабінетом Міністрів і Верховною Радою України. Але навіть зараз Адміністрація Президента не дає можливості, щоб парламент призначив хоча б одного незалежного аудитора.

Профільний комітет визначив на посаду головного аудитора кандидатуру пана Сторча, який нині займає позицію заступника генерального інспектора Департаменту юстиції Сполучених Штатів Америки. Це професійний аудитор, який здійснював аудити, зокрема, таких установ, як ФБР у Сполучених Штатах. До речі, команда нового Президента Трампа подала його на нову посаду, бо він однаково незалежно здійснює аудит як для демократичної адміністрації, так і для республіканської. Але цей кандидат не підходить для Адміністрації Президента. Чому? Тому що він здатен буде здійснити незалежний аудит.

У мене виникає цілком зрозуміле запитання: для чого вкотре ганьбитися, вносячи кандидатуру, яка викликала такий скандал у цій сесійній залі? Кандидат Браун під час представлення в сесійній залі не зміг сказати, хто його запросив, який він має досвід роботи і чим він, власне, на цій посаді займатиметься. Тому, безумовно, це не рядове питання, яке стосується честі Верховної Ради України.

Фракція «Батьківщина» підтримуватиме кандидатуру Сторча на посаду аудитора Національного антикорупційного бюро. Я закликаю притомних депутатів припинити опускати нижче плінтуса Верховну Раду України. Давайте, дійсно, прийнемо державницьке рішення і визначимо бодай одного незалежного аудитора для цієї установи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Перед тим як надати слово, я хочу нагадати, що були висунуті дві кандидатури. У цьому й полягає принцип демократії, коли Верховна Рада самостійно визначатиметься, яким чином голосувати і діяти.

Семенуха, фракція «Самопоміч», передає слово Єгору Соболеву. Будь ласка, 3 хвилини.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Я хочу, щоб кожен з нас розумів, що за прийняттям цього рішення зараз спостерігають дуже багато громадян. До парламенту вже їдуть автомайданівці, збираються люди, занепокоєні спробою поставити під загрозу незалежність Антикорупційного бюро.

Вас втягують в оборудку. Ви прекрасно розумієте, що не було рішення комітету. Навіть та невелика група людей, які зібралися і підписали рішення, попросили його доповідати Юрія Савчука, представника «Народного фронту», якого сьогодні немає в парламенті, за що ми всі йому дуже вдячні. Бо інколи, коли на людину тиснуть, краще не прийти і не взяти участі в гріхопадінні.

Шановні народні депутати, у кар'єрі кожного з вас це голосування буде відзначено людьми і залишиться назавжди. Ми, насправді, у цьому парламенті створили законодавство для незалежності Антикорупційного бюро. Ми делегували людей, які вибрали Артема

Ситника. Ми дали санкцію на притягнення до кримінальної відповідальності першого народного депутата, чії злочини були розслідувані Антикорупційним бюро. Ідеться про Олександра Онищенка, справа якого розвалює кругову поруку клептократії. Це заслуга цього парламенту. Це заслуга кожного, хто голосував за ці рішення. Не давайте завести себе в політичну могилу!

Є кілька людей у цій країні, які бояться, що вони будуть наступними після Романа Насірова, до кого прийде спецназ НАБУ. Але ви до чого? Для чого вам брати в цьому участь?

Давайте подивимося на ситуацію з іншого боку. Зараз ідеться не про Роберта Сторча і не про Найджела Брауна. Якщо це викликає таке шахрайство, таке маніпулювання процедурами, давайте почнемо діяти по-нормальному, як ми не раз тут діяли. Я готовий знову збирати засідання Комітету з питань запобігання і протидії корупції для того, щоб з самого початку обговорити і подати рекомендацію для Верховної Ради.

У мене прохання до всіх політичних сил зустрітися з кандидатами на посаду аудитора Антикорупційного бюро, які будуть подаватися. Але не руйнуйте його незалежності. Цього не вдасться зробити, оскільки це викличе обурення людей. Не беріть цей гріх на душу! «Самопоміч» про це вас просить.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Блоку Петра Порошенка» Курячий Максим Павлович.

КУРЯЧИЙ М.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №25, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Я прошу передати слово Івану Мельничуку.

МЕЛЬНИЧУК І.І., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №14, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановний народе України! Передусім хочеться нагадати і попередньому промовцю, і тим, хто зараз стоїть біля трибуни, що Комітет з питань запобігання і протидії корупції – це не ваша приватна структура і ніколи нею не був. Хоча зараз ви збираєтеся

перетворити його на приватну структуру, зомбуючи населення і говорячи, що там є меншість, яка завжди протидіє вам. Ні в якому разі! Там є більшість, яка виголошує свої думки і просить, примушує вас враховувати їх.

Шановні депутати, я хочу сказати, що члени Комітету з питань запобігання і протидії корупції, присутні на засіданні (і це була більшість), одностайно прийняли рішення внести до залу дві кандидатури на вимогу Голови Верховної Ради прискорити визначення незалежного кандидата до складу комісії з проведення аудиту НАБУ. Тому від «Блоку Петра Порошенка», від наших побратимів з «Народного фронту» і всіх інших притомних народних депутатів, які хочуть, щоб нарешті була справедливість, внесено кандидатуру Найджела Брауна. Ми все зробили для того, щоб зняти штучний розбрат у суспільстві і в парламенті, внесли дві кандидатури, хоча, нагадую, що дві фракції та багато народних депутатів висунули і підтримують кандидатуру саме Найджела Брауна.

Я закликаю: перестаньте паплюжити всіх, які не хочуть виконувати вашої волі, які мають іншу думку. Ще раз нагадую: саме Президент створив Антикорупційне бюро, саме Президент підписав закон про створення цього незалежного органу в Україні. Але ми зараз обираємо людину, яка мусить подивитися, чи все там правильно відбувається. Якщо все правильно, то чому вам боятися? Чому ви такий галас здійняли на всю країну? Давайте проголосуємо за дійсно достойну людину.

Ще раз закликаю: перестаньте паплюжити себе в тому числі, тому що ніхто більше від вас не поливає брудом одного з кандидатів. Щодо другого кандидата ми такого не робили і ніколи не зробимо. Ми не витягуємо йому білки з голови, хоча за потреби можемо це зробити. Але такої потреби немає. Ми поводимо себе демократичніше і толерантніше, ніж ви. Пам'ятайте про це.

Ми просимо підтримати кандидатуру Найджела Брауна. Це перше.

Друге. Будь ласка, голосуйте так, як кожному велить його серце (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Народного фронту» Бурбак Максим Юрійович. Будь ласка.

БУРБАК М.Ю. Шановні колеги, під час сьогоднішнього виступу я одразу ж наголосив: ми вважаємо, що зал має право визначитися, кого підтримувати, і ми не будемо вестися на політиканів, які нав'язують одну кандидатуру, яка їм сподобалася.

Хочу нагадати, що НАБУ було створено в цій сесійній залі, цим складом парламенту, щоб боротися з корупцією у вищих ешелонах влади. Це було подання Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка. Ми повинні нарешті зробити так, щоб воно почало працювати ефективно.

Так, зараз воно працює трохи неефективно. Так, є питання щодо вибіркового переслідування, але врешті-решт ми всі тут зацікавлені, щоб аудит розпочався і щоб він відбувався прозоро, публічно і максимально відкрито. Тому для того, щоб цей орган працював відповідно до його завдань, ми повинні витримати всі процедури під час обрання.

Тому я підтримую рішення комітету, який запропонував на вибір залу дві кандидатури. Не може бути диктату однієї політичної сили, яка перебирає на себе все в цій країні, а потім ховається в сміття, я так сказав би.

Отже, вносимо дві кандидатури – і весь зал має право обирати, а не ви! *(Оплески)*.

У мене було декілька бесід з членами цього комітету. Перестаньте людей шантажувати та лякати! Нас уже лякали!

Шановний головуючий, прошу вас внести на розгляд дві кандидатури і дати можливість більшості в цьому залі висловити своє побажання щодо того, хто буде аудитором НАБУ.

Наступне. Там має бути три кандидатури: від Верховної Ради, від Президента, від уряду. Тому вважаю, що ми сьогодні визначимося з кандидатурою від парламенту, і давайте процес створення цього органу продовжувати далі. Це перше.

Друге. Пан Президент має подати кандидатуру від себе.

Думаю, що ці два кандидати мають бездоганну репутацію. Давайте оберемо кандидатуру від Верховної Ради, а потім Президент буде робити вибір.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від Радикальної партії Ляшко Олег Валерійович.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні українці, я хочу повідомити вам позицію фракції Радикальної партії про те, що зараз відбувається в залі, чому ламаються списи навколо кандидатури аудитора діяльності Національного антикорупційного бюро. Тому що відповідно до закону про НАБУ лише негативний висновок аудиторів може бути підставою для звільнення директора НАБУ. Влада сьогодні намагається протягнути потрібного їм аудитора для того, щоб прийняти потрібний висновок і потім отримати підставу для звільнення директора НАБУ.

Фракція Радикальної партії в цих іграх участі не бере і брати не буде з таких причин.

Перше. Ми не бачили ні одного, ні другого кандидата. Вони не були на засіданні фракції, не розказували про себе, ми не знаємо їхніх професійних якостей.

Друге. Ми абсолютно переконані, що в 45-мільйонній Україні можна знайти трьох українців, а не сторчів і браунів, для того щоб провести аудит Національного антикорупційного бюро. Ми вважаємо демонстрацією меншовартості, приниженням нашої країни перед усім світом, коли кажемо: оце кандидат від американського посольства, оце кандидат від Кононенка, оце кандидат ще від когось.

Я запитую: чому нам нав'язують зовнішнє управління? Чому ви, шановні депутати, вважаєте за можливе принижувати країну, демонструючи на весь світ, що українці не здатні самі подолати корупцію, навести лад у своїй країні, відновити економіку? Ми звинувачували, що Януковичем керують з російського посольства. А чим керування вахтера з американського посольства краще? Українці мають керувати у своїй рідній країні! І корупцію долати, і економіку піднімати, і робочі місця для українців створювати, і зарплату та пенсії підвищувати!

Ми з повагою ставимося до наших європейських та американських партнерів, але не втручаємося у внутрішні справи ні Сполучених Штатів, ні європейських країн. Ми не кажемо Президенту Трампу, кого він має призначати на ту чи іншу посаду. Я запитую: чому хтось має право вказувати, як нам жити?

Я вимагаю поваги до тисячолітньої української нації, до цієї землі, політої кров'ю українців, поваги до нашого народу, до нашої нації. Дайте нам можливість і право самостійно вирішувати долю власної держави!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, увага! Виступи від фракцій завершилися. Я хочу повідомити ще раз: є рішення комітету, яке перевірено Апаратом, є вимога двох найбільших фракцій. Давайте ми щодо цієї історії... *(Шум у залі)*.

Від «Волі народу» ще не виступали, так?

Сергій Мельничук, «Воля народу». Будь ласка.

Після цього виступу переходимо до рейтингового голосування.

МЕЛЬНИЧУК С.П. Шановні колеги! Шановні слухачі! Мені дивно, що син російського «казака» пропагує американського чиновника. Мені дивно, що блокується трибуна.

А чому ви не блокували цієї трибуни, коли це потрібно було, а були там з блокадниками?! Тут треба було блокувати, щоб ми не втратили українські землі на Донбасі! Так, дуже багато репортерів тут з'явилося, а не депутатів.

Група «Воля народу» голосуватиме за обидві кандидатури, головне, щоб процес зрушився, щоб усе-таки відбувся аудит і почала працювати система. Нам все одно, чи американець цього разу пройде, чи британець. Ми виступаємо за те, щоб наступного разу це був українець, щоб у нас було більше часу підібрати, дійсно, нашого українського спеціаліста, який обійме дану посаду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до рейтингового голосування. Прошу депутатів визначитися. Та кандидатура, яка набере під час рейтингового голосування більше голосів, буде ставитися для затвердження Верховною Радою України. Тільки Верховна Рада може визначати, власне, кого з кандидатів ставити і чи хтось з кандидатів сьогодні набере необхідну кількість голосів.

Отже, я буду називати ім'я та прізвище, а вас прошу визначитися щодо підтримки.

Першою, як було подано до комітету, я ставлю на голосування кандидатуру Роберта Сторча. Хто підтримує... *(Шум у залі)*. Почекати, так? Добре, я почекаю.

Колеги, всі зайняли місця? Зараз проводиться рейтингове голосування. Кандидатуру того, хто набере більше голосів, буде поставлено на голосування для затвердження. Можна ставити?

Отже, хто підтримує кандидатуру Роберта Сторча, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 178.

Друга кандидатура – Найджела Брауна. Хто підтримує Найджела Брауна, прошу проголосувати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 202.

Під час рейтингового голосування більше голосів набрав Найджел Браун.

Покажіть по фракціях, будь ласка.

Відповідно до результатів рейтингового голосування та відповідно до статті 26 Закону України «Про Національне антикорупційне бюро України» ставлю на голосування питання про визначення кандидатури Найджела Брауна до складу комісії зовнішнього контролю з проведення незалежної оцінки (аудиту) ефективності діяльності Національного антикорупційного бюро України. Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 200.

Рішення не прийнято.

Я даю доручення Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції доопрацювати це питання та внести на розгляд Верховної Ради України. Прошу провести роботу в комітеті і в нормальній, спокійній атмосфері внести на розгляд Верховної Ради України.

Дякую.

Отже, колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. Це блок проектів законів щодо паливно-енергетичного комплексу в другому читанні.

На ваш розгляд вноситься проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про теплопостачання» щодо стимулювання виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії» ([№4334](#)).

Наголошую, це друге читання, колеги. Поправок небагато. Тому прошу залишатися в залі.

Запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Домбровського Олександра Георгійовича. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №11, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановна президіє! Шановні колеги народні депутати України! Я розумію, що після такого гарячого політичного голосування дуже складно перелаштуватися на іншу тему дискусії. Але я хотів би звернути увагу всіх народних депутатів на те, що тема енергетичної безпеки і енергетичної незалежності України, особливо на цьому етапі розвитку української економіки, є не менш актуальною, ніж тема, яку ми щойно обговорювали і щодо якої дебатували перед цим.

Наведу лише кілька прикладів. А чи ви знаєте, що в минулому 2016 році Україна спожила 34 мільярди кубометрів газу, з них 14 мільярдів імпортувала, заплативши при цьому більше 3 мільярдів доларів золотовалютних запасів країни?

Звернуся ще до однієї теми, яка сьогодні дуже гаряче обговорюється у стінах парламенту, – меморандум з Міжнародним валютним фондом. Так ось для того, щоб випросити 1 мільярд доларів кредитних ресурсів, нам потрібно виконати ряд дуже серйозних позицій, у тому числі знизити соціальні стандарти.

Я хочу запитати: що потрібно зробити для того, щоб українська валюта працювала на економіку України, а не на економіку наших сусідів, незалежно від того, де ми купуємо газ – у Європі чи російський газ? Для того щоб залишити 1 мільярд доларів в українській економіці, кожного року для створення робочих місць, для забезпечення енергетичної безпеки нам потрібно зменшувати імпорт на 4 мільярди метрів кубічних.

Законопроектom №4334 пропонується надати системний інституційний інструмент для того, щоб ми могли імпортний (де-факто російський газ), за який ми платимо валюту, замінити на український енергетичний ресурс.

Я хотів би, щоб ви звернули увагу на слайд: більше 100 мільйонів тонн. Аграрна потужна держава Україна має можливість використати відходи сільського господарства для заміни імпортованого природного газу. У разі прийняття цього законопроекту ми дамо можливість ухвалити це дуже важливе рішення.

Я хотів би наголосити на двох позиціях. Перше. Ми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 1 хвилину, щоб завершити.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Я хотів би наголосити на декількох принципових позиціях.

Перше. Що дасть прийняття законопроекту №4334? Ми встановимо тариф на тепло з українських енергетичних ресурсів, який становить всього 90 відсотків теплового тарифу з імпортованого природного газу. Ми дамо можливість органам місцевого самоврядування встановлювати ці тарифи і даємо їм інструмент, тому що сьогодні через дуже серйозні зміни нормативної бази органи місцевого самоврядування не мають методології, як правильно встановлювати ці тарифи.

Я вважаю, що прийняття цього законопроекту дасть нам дуже великий шанс зменшити імпорт природного газу, зменшити витрати наших золотовалютних запасів, залишати в економці України кошти, які продукує українська економіка, і при цьому створити більше 50 тисяч нових робочих місць, запустити...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. ...роботу наших машинобудівних заводів для того, щоб обладнання українського виробництва використовувалося для модернізації енергетичної галузі України.

Остання цифра. За три роки Україна зекономила більше 7 мільярдів метрів кубічних газу і побудувала майже 1,7 гігавата нових теплових потужностей. Ці темпи потрібно підтримати.

Я прошу підтримати цей законопроект в другому читанні та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, переходимо до поправок. Їх небагато, але я прошу авторів поправок підготуватися до роботи.

Отже, поправка 2 Бабак. Не наполягає.

Поправка 4 Бабак. Не наполягає.

Поправка 11 Голубова. Не наполягає.

Поправка 12 Кобцева. Не наполягає.

Поправка 13 Голубова. Не наполягає.

Поправка 15 Одарченка. Наполягає.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Одним з альтернативних джерел енергії є паливо, що виробляється з деревини, наприклад, так звані пелети. Зараз по всій Україні є проблема з незаконними вирубками. Я маю серйозні побоювання, що з метою отримання пільг від використання альтернативного палива будуть вирубувати дерева і виготовляти пелети та інші подібні вироби. Тому прошу покласти на місцеві органи виконавчої влади обов'язок контролювати походження альтернативних джерел палива, виготовлених з дерева, інакше без належного контролю ми просто залишимося без посадок і без лісів.

Прошу підтримати поправку 15.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коментар голови комітету. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги, я підтримую стурбованість свого колеги, але можу сказати таке. Давайте заборонимо і закриємо виробництво меблів в Україні, тому що це також може призвести до таких наслідків.

Ми говоримо про українську біомасу, яка на сьогодні є похідною від аграрного виробництва в Україні передусім. У секторі переробки деревини є дуже багато відходів, які потрібно використовувати. Це абсолютно цивілізована європейська практика.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягаєте на голосуванні?

Отже, ставлю на голосування поправку 15 народного депутата Одарченка, яку комітетом відхилено. Хто підтримує цю поправку, прошу проголосувати. Голосуємо, колеги.

«За» – 69.

Рішення не прийнято.

Поправка 17 Голубова. Не наполягає.

Поправка 24 Кобцева. Не наполягає.

Поправка 25 Голубова. Не наполягає.

Поправка 26 Бабак. Не наполягає.

Поправка 29 Бабак. Не наполягає.

Поправка 36 Одарченка. Наполягає.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Шановні колеги, доповідач трохи пере-
кручує. Ніхто не забороняє виготовляти паливо з деревини. Моїми
поправками передбачається тільки погодження з місцевими органами
влади, які встановлювали б джерела походження цієї сировини.

У поправці 36 йдеться про те, що незаконні вирубки на сьогодні
є величезною проблемою для всієї держави, особливо для Херсонської
області, де під виглядом санітарних вирубок знищили майже половину
лісів. Через це область уже зараз потерпає від пилових бур.

Я вважаю, що виготовлення альтернативного палива з деревини
може стати великою проблемою для нашої держави, бо призведе до
знищення наших лісових масивів. Тому пропоную зобов'язати тих,
хто використовуватиме пелети та іншу деревину в якості палива,
подавати звіти про надходження палива, щоб орган ліцензування міг
контролювати, звідки воно береться.

Цілком логічна поправка. Прошу її підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз я надам слово Олександру
Георгійовичу для коментаря. Але це остання поправка, тому прошу
запросити до залу всіх народних депутатів. Прошу голів фракцій
запросити депутатів до залу, зайняти робочі місця.

Ми завершили обговорення законопроекту, зараз перейдемо до
прийняття рішення.

Надаю слово Олександру Георгійовичу. Будь ласка.

Почекайте, я поставлю на голосування поправку 36.

Отже, хто підтримує поправку 36 народного депутата Одарченка, прошу проголосувати. Комітет її відхилив.

«За» – 96.

Рішення не прийнято.

Таким чином, ми пройшли всі поправки, які були подані до комітету.

Слово надається Домбровському Олександрю Георгійовичу. Будь ласка. Через хвилину переходимо до голосування.

Будь ласка, Олександрю Георгійовичу.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги, я розумію, що в парламентській залі є багато питань, які можуть нас розділяти, щодо яких ми дискутуємо і шукаємо спільну точку зору. Але я хотів би вірити, що енергетична незалежність і енергетична безпека нашої країни є ключовим питанням, яке повинно об'єднати всіх депутатів з різних політичних партій.

Проект закону №4334 – це інструмент, який дасть можливість Україні бути енергетично незалежною і енергетично самодостатньою. Тому я дуже прошу всіх колег підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення.

Колеги, будь ласка, заходьте до залу, займайте місця.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про теплопостачання» щодо стимулювання виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії» (№4334) для прийняття в другому читанні та в цілому. Прошу голосувати. Всі фракції підтримують даний законопроект. Давайте разом підтримаємо голосуванням. Голосуємо, колеги, за прийняття проекту №4334 у другому читанні та в цілому.

«За» – 222.

Колеги, будь ласка, змобілізуйтеся. Я поставлю на голосування пропозицію про повернення. Просто попросіть депутатів зараз зайняти робочі місця. Готові?

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про теплопостачання» щодо стимулювання виробництва теплової енергії

з альтернативних джерел енергії» (№4334). Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 221.

Колеги, не вистачило п'яти голосів.

Увімкніть по фракціях, будь ласка. Ми бачимо загальну підтримку всіх політичних фракцій.

Зараз я ще раз поставлю на голосування пропозицію про повернення. Але запросіть депутатів до залу, будь ласка. З кулуарів запросіть депутатів до залу. Колеги, готові до голосування? Всі зайшли до залу?

Отже, ставлю на голосування пропозицію ще раз повернутися до розгляду проекту закону №4334. Прошу проголосувати і підтримати. Це реформаторський законопроект щодо теплопостачання. Голосуємо.

«За» – 236.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про теплопостачання» щодо стимулювання виробництва теплової енергії з альтернативних джерел енергії» (№4334) для прийняття в другому читанні та в цілому. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 238.

Закон прийнято.

Колеги, наступне питання. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стабілізації діяльності Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» у зв'язку з тимчасовою окупацією території України» ([№5370](#)).

Ми перейшли до розділу «перше читання». Тому нам необхідно розглянути пропозицію комітету про розгляд за скороченою процедурою.

Прошу проголосувати і підтримати пропозицію про розгляд проекту №5370 за скороченою процедурою. Голосуємо.

«За» – 163.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Белькову Ольгу Валентинівну. Будь ласка, пані Ольго.

БЄЛЬКОВА О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане спікер! Шановні колеги! На жаль, тема цього законопроекту, швидше за все сумна, ніж про розвиток. На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стабілізації діяльності Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» у зв'язку з тимчасовою окупацією території України».

Нагадаю вам, що Державне акціонерне товариство «Чорноморнафтогаз» було одним з найбільших підприємств паливно-енергетичного комплексу, основним бюджетоутворюючим підприємством та найбільшим платником податків регіону, що забезпечувало розробку шельфу Чорного та Азовського морів та видобувало близько 2 мільярдів кубів природного газу. У зв'язку з нелегітимною анексією території Республіки Крим товариство втратило доступ майже до всіх своїх активів.

За постановою Кабміну №83 від 4 березня 2015 року товариство віднесено до переліку стратегічних об'єктів державної власності. З серпня 2014 року зареєстрованим місцезнаходженням товариства є місто Київ, а починаючи з лютого 2014 року товариство перебуває під дією форс-мажорних обставин, що підтверджується сертифікатом Торгово-промислової палати.

На жаль, на сьогодні до товариства пред'явлено претензії на суму більше 500 мільйонів гривень, відкрито виконавчі провадження та накладено арешти на кошти та майно.

Згідно з актом, складеним податковим органом, «Чорноморнафтогаз» не має ліквідного майна. Це зрозуміло, тому що частину було анексовано, а частину – фактично виморочено в цього товариства, і деякі приватні компанії не платили ренти за угодами СД.

На даний час товариство має лише три цінних активи, які знаходяться не на території АР Крим. Це Стрілкове газове родовище, що знаходиться поблизу села Стрілкове...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 1 хвилину, щоб завершити.

БЄЛЬКОВА О.В. ...на якому здійснюється спільна діяльність з ПрАТ «Пласт», краново-монтажне судно «Титан-2», яке знаходиться у Мексиці і на даний час перебуває у аварійному стані – сіло на мілину, судно забезпечення «Атрек», що знаходиться в Бразилії.

Проте рухоме майно товариства (морські судна) перебуває за межами України, а тому не може бути продано за процедурою виконання судових рішень на території України.

Чому ж ми сьогодні опікуємося цим підприємством? А тому що якщо підприємство буде ліквідовано, то Україна не зможе відстояти свої права на родовища, ліцензії на які має це товариство. Вони знаходяться у Чорному морі.

Нагадаю, Президент дав доручення розібратися з цим питанням і подати відповідні міжнародні позови. Тому цим законопроектом пропонується встановити до 1 січня 2019 року мораторій на стягнення заборгованості з товариства. Протягом дії мораторію підлягають зупиненню виконавчі провадження, підлягають зняттю накладені раніше арешти на рухоме майно.

Колеги, якщо підсумувати, то це остання спроба захистити активи України, які є сьогодні в «Чорноморнафтогазі».

Дуже прошу вас підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Ольго.

Слово для співдоповіді надається першому заступнику голови Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Олександр Домбровському. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні народні депутати! Я прошу також дуже серйозно, відповідально поставитися до законопроекту №5370, тому що мова йде про енергетичну перспективу і безпеку нашої країни.

Хочу нагадати, що до незаконної анексії Криму «Чорноморнафтогаз» в акваторії Чорного моря кожного року фактично збільшував видобуток українського газу на 1 мільярд метрів кубічних.

Якщо ми розуміємо, що нам потрібно збільшувати український видобуток, лівова частка якого сконцентрована в Чорноморському басейні, то нам потрібно зберегти «Чорноморнафтогаз» для того, щоб забезпечити незалежність нашої країни. Нам необхідно захистити цю державну акціонерну компанію від банкрутства, зберегти ліцензії, які вона має. Нарешті дуже важлива міжнародна юридична позиція, тому що якщо ми збережемо це підприємство, якщо дамо йому друге дихання, якщо збільшимо видобуток газу, то матимемо можливість захистити, відстояти і повернути в міжнародних судах активи, про які щойно говорила моя колега.

Від імені Комітету з питань з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки, авторів проекту я дуже прошу його підтримати. Він є одним з ключових законопроектів з точки зору безпеки держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колего.

Прошу записатися на виступи від фракцій для обговорення законопроектів: два – за, два – проти. Звичайно, ті, які не потраплять до списку, зможуть також взяти участь в обговоренні.

Підлісецький, «Самопоміч», передає слово Вікторії Войціцькій. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

ВОЙЦІЦЬКА В.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Цей законопроект є, дійсно, адекватною відповіддю на ту скрутну ситуацію, в якій опинився флагман українського нафтогазового видобутку «Чорноморнафтогаз». Я дуже сподіваюся, що в парламенту вистачить сміливості прийняти даний законопроект.

Я також хочу зазначити, що саме «Чорноморнафтогаз», як уже було зазначено раніше, видобував більше 2 мільярдів кубів газу і забезпечував Україну газом власного видобутку. Але ці українські надра зараз нахабно краде країна-агресор Росія. Тому ми закликаємо зробити все для того, щоб визнати реальність. А реальність така, що навіть зараз в акваторії, яка контролюється Україною, Росія нахабно продовжує красти українські надра! Набравшись сміливості підтримати

«Чорноморнафтогаз», ми також сподіваємося, що депутати не будуть ховати голову в пісок і визнають реальність окупації Донбасу, яка полягає в тому, що не ми, а країна-агресор контролює нашу територію на Донбасі.

Тож ми закликаємо якомога швидше внести на розгляд парламенту законопроект про окуповані території і прийняти його найближчим часом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Від Радикальної партії Чижмарь. Будь ласка.

ЧИЖМАРЬ Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Однозначно, що це особливий законопроект, оскільки пов'язаний і з окупацією Криму, і з відібранням Російською Федерацією тих надр, які належать Україні і які повинні приносити доходи саме народу України.

На жаль, ми змушені приймати цей законопроект і відстоювати свою власність, тому що це є і боротьба за незалежність. Фракція Радикальної партії, зрозуміло, підтримає цей законопроект. У мене лише одне прохання: між першим і другим читанням внести поправки до проекту і замінити слова і цифри «1 січня 2019 року» на слова «до завершення окупації Криму». Тому що ми такий закон приймаємо вже втретє за це скликання. Навіщо нам кожного року переглядати норми цього закону з одним і тим же змістом?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Думаю, що автор висловить свою думку щодо вашої пропозиції після того, як усі депутати виступлять в обговоренні.

Сергій Соколов, «Батьківщина», передає слово пану Рябчину. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики

та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Донеччина. Я є одним із співавторів законопроекту, як і мої шановні колеги з Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу. У чому полягає проблема? «Чорноморнафтогаз» – це державне акціонерне товариство. Ми зустрічалися з його головою пані Нежновою, яка просто зі сльозами на очах зверталася до депутатів, намагаючись захистити підприємство, тому що в уряді її не почули.

Такі законопроекти щодо захисту національних інтересів повинні бути пріоритетом для уряду. На жаль, вони не є пріоритетом для уряду. Верховна Рада вже приймала безліч механізмів для того, щоб захистити національні активи. Є питання форс-мажору, і ця компанія може не виконувати дуже багатьох зобов'язань, тому що там є форс-мажор, однак потрібна підтримка уряду. Але уряд не надав підтримки компанії, тому їй допоміг Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу. Але з цим є проблеми, тому що, як ми бачимо, росіяни видобувають незаконно нафту, газ з наших родовищ і не тільки з захоплених, анексованих у Криму, а вже й біля Одеси, в Азовському морі біля Запорізької області.

Тобто ми бачимо, що держава не реагує на ці речі. А треба активніше здійснювати енергетичну дипломатію, відстоювати національні інтереси, наші активи, подавати до судів і захищати те, що в нас є. Тут позиція України залізобетонна, однак від уряду треба більше зусиль для того, щоб захищати національні інтереси нашої країни.

Пропоную проголосувати за цей законопроект якомога швидше для того, щоб дати можливість цій компанії відстоювати свої права в суді, повертати собі всі активи і трубити на весь світ про анексію Криму та окупацію Донбасу. Голосуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Пан Євлахов, «Блок Петра Порошенка», передає слово Ользі Бельковій.

Пані Ольго, якщо можна, озвучте, будь ласка, вашу думку щодо висловленої пропозиції з приводу внесення змін про термін дії закону. Дякую.

БЄЛЬКОВА О.В. Насправді я вдячна колезі Чижмарю за те, що він порушив це питання. Автори законопроекту дуже хвилювалися, щоб ніхто в залі не шукав якоїсь, знаєте, зради, тому обрали найменший термін. Зважаючи на те що прозвучала конструктивна пропозиція, до другого читання ми запропонуємо подовжити термін на час окупації Криму. У чинній версії є така сама редакція, яка стосується спеціальних дозволів на користування надрами.

Я ще раз дуже дякую всім колегам за підтримку, за розуміння цієї складної ситуації. Жоден з нас не хотів би голосувати за будь-які мораторії. Але думаю, що всі зрозуміли суть законопроекту і хочуть відстояти інтереси України.

Дуже дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Обговорення завершено. Я прошу і секретаріат Верховної Ради, і голів фракцій запросити депутатів до залу. Переходимо до прийняття рішення.

Хочу наголосити, що комітет пропонує прийняти лише за основу. Всі поправки, застереження можна внести під час підготовки до другого читання.

Колеги, комітет пропонує прийняти за основу. Прошу підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стабілізації діяльності Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» у зв'язку з тимчасовою окупацією території України» (№5370) для прийняття за основу. Колеги, прошу підтримати і проголосувати. Комітет ухвалив рішення прийняти лише за основу. Голосуємо.

«За» – 240.

Колеги, є пропозиція про скорочення терміну... *(Шум у залі)*.

Будь ласка, Ольго Валентинівно, 1 хвилина.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги! Виявилось, що сьогодні зал налаштований дуже конструктивно. Є пропозиція шановного пана

Чижмаря по всьому тексту законопроекту замінити слова та цифри «1 січня 2019 року» на слова «до завершення окупації Криму». Якщо така норма влаштовує всіх, тоді пропонуємо прийняти законопроект у цілому з техніко-юридичними правками.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я поставлю в такому формулюванні на голосування в цілому, якщо буде підтримка залу.

Отже, ставлю на голосування пропозицію прийняти в цілому проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо стабілізації діяльності Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» у зв'язку з тимчасовою окупацією території України» з правкою, яку озвучила для стенограми народний депутат України Белькова Ольга Валентинівна. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Голосуємо.

«За» – 203.

Немає голосів.

Тепер голосуємо за пропозицію про скорочення терміну підготовки до другого читання. Будь ласка, колеги, сконцентруйтеся.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення терміну підготовки до другого читання проекту закону №5370. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Голосуємо.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Бажаю комітету швидко і якісно підготувати даний законопроект до другого читання.

Переходимо до наступного проекту порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення деяких аспектів нафтогазової галузі» ([№3096](#)).

Прошу підтримати пропозицію комітету про розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

«За» – 176.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Белькову Ольгу Валентинівну.

БЄЛЬКОВА О.В. Шановні колеги! Мета даного законопроекту – впорядкувати питання газовидобування на ранніх стадіях буріння, розвідки і таке інше. На сьогодні ситуація така, що в Україні приблизно 70 відсотків усіх вільних земель – це землі сільськогосподарського призначення. На жаль, законодавство не дає можливості знайти нормальний добровільний механізм взаємовідносин між власником землі, землевпорядником і газовими компаніями для того, щоб вони почали свою роботу. Від них вимагають переведення земель сільськогосподарського призначення до земель промисловості, що не є доцільним. Тому що велика частина пробурених свердловин не є такими, які дають потім достатній промисловий видобуток, і переводити землі сільськогосподарського призначення на сьогодні недоцільно і для власника, і для народу України, і для тих, хто видобуває із надр землі корисні копалини.

Тому в цьому законопроекті ми пропонуємо створити механізми, які дадуть можливість використовувати землі на підставі договору без зміни цільового призначення на період оформлення документів на землю.

Я хочу заспокоїти всіх, які хвилюються за землі сільськогосподарського призначення, що ніхто нікого ні до чого не примушуватиме. Лише статус-кво, як є на сьогодні, коли компанії фактично не оформлюють жодних дозволів, угод тощо, а лише дають хабарі, треба змінити для того, щоб ми змогли наростити видобування газу в Україні.

Проектом пропонується законодавчо закріпити право сервітуту тимчасового користування. Впровадити єдине погодження на зняття і перенесення ґрунту. Скасувати необхідність радянського рудимента – гірничого відводу, який не має жодного відношення до газовидобування. Врегулювати питання правового статусу об'єктів нафтогазовидобування, виключити такі об'єкти з переліку об'єктів містобудівної діяльності.

Автори законопроекту – депутати з «Блоку Петра Порошенка», «Народного фронту», «Батьківщини». Цей...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

БЄЛЬКОВА О.В. Цей законопроект розроблений у дуже тісній співпраці з усіма газовидобувними компаніями. Найбільше сьогодні потерпають від цієї проблеми саме державні компанії, які не можуть давати хабарі і не мають такої практики.

Я закликаю кожного з вас, хто турбується про те, щоб в Україні було більше газу власного видобутку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується перший заступник голови комітету Домбровський Олександр Георгійович. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні народні депутати! Я хотів би повернутися до своєї тези під час обговорення попередніх законопроектів і наголосити, що коли ми беззастережно підтримуємо питання енергетичної незалежності нашої країни, то повинні розуміти й усвідомлювати, що 20 мільярдів метрів кубічних газу власного видобутку – це дуже мало.

Якщо ми хочемо бути енергетично незалежними, а я думаю, що це аксіома для будь-якого народного депутата, який є сьогодні в цій залі, то повинні як мінімум до 2020 року наростити видобування українського газу відповідно до програми уряду до 27 мільярдів метрів кубічних.

Тобто нам потрібно додати 7 мільярдів для того, щоб менше купувати за кордоном, щоб менше платити валюти, щоб більше інвестувати в українську економіку, більше створювати нових робочих місць і використовувати газ власного виробництва, який має меншу собівартість, ніж газ, який ми закупаємо за кордоном.

Тож я дуже прошу підтримати цей законопроект. Його прийняття дасть можливість суттєво спростити вирішення питань, пов'язаних з розвитком цієї галузі. Я хочу підтримати тезу, яку сказала пані Ольга. Не потрібно хвилюватися з приводу використання земель сільськогосподарського призначення, там жодних проблем не буде. Я обіцяю, що всі пропозиції, які вже надійшли до комітету, ми фахово розглянемо під час підготовки до другого читання.

Дуже прошу підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, хочу наголосити: залишилося 6 хвилин до перерви, тому прошу виступати максимально лаконічно.

Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Прошу передати слово Вадиму Івченку.

ІВЧЕНКО В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Ми уважно вивчили цей законопроект. Щойно перший заступник голови комітету сказав, що надійшло досить багато пропозицій. Але повірте, важливо прийняти в першому читанні саме ту редакцію, з якою всі погодяться.

Ми пропонуємо направити проект на доопрацювання у зв'язку з тим, що є деякі нюанси. Наприклад, якщо ти отримуєш дозвіл на розвідувальні роботи або можеш на будь-якій земельній ділянці чи в Лохвиці, чи то в Івано-Франківській області проводити розвідувальні роботи і мати переважне право користування цією земельною ділянкою, хоча власник земельної ділянки буде зовсім інший.

Те саме відбувається за договорами сервітуту і за договорами викупу цієї земельної ділянки. Можуть користуватися земельною ділянкою і робити свій бізнес навіть без державної реєстрації такої ділянки. Повірте, це може призвести до масового рейдерства цих земель: прийшов, пробурих або щось зробив – і ні за що не відповідаєш.

Тому давайте всі ці пропозиції узгодимо безпосередньо в тексті даного законопроекту і направимо на повторне перше читання. На наше велике переконання, ми маємо розвивати нафтогазову галузь, а ще більше ми переконані в тому, що від цих робіт або використання земель кошти мають надходити безпосередньо до місцевих бюджетів. Плюс ми встановили ренту щодо розподілу. Після офіційної розробки земельної ділянки частина ренти залишатиметься в місцевих бюджетах.

Давайте підійдемо фахово, не будемо сумбурно приймати даний законопроект. Ми пропонуємо направити його на повторне перше читання з врахуванням усіх пропозицій і специфіки щодо використання землі і реєстрації земельних ділянок, щоб не було рейдерства та інших незаконних...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Самопоміч» Войціцька. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Фракція «Об'єднання «Самопоміч», безумовно, підтримуватиме даний законопроект, адже в ньому пропонується комплекс рішень для того, щоб усунути штучні перепони, рудиментарні речі, які залишилися ще з радянських часів.

Як було зазначено моїми колегами по комітету, країна поставила перед собою завдання стати абсолютно незалежною і від російського газу, і від газу з Європи. Для цього нам необхідно обов'язково залучити інвестиції. Мова йде не про 1 чи 2 мільярди, а про десятки мільярдів доларів, які необхідно вкласти для того, щоб збільшити власний видобуток.

У даному законопроекті передбачається якраз довгоочікувана дерегуляція дуже зарегульованої галузі. Питання землі ми пропонуємо вирішити на етапі підготовки законопроекту до другого читання. Закликаємо весь зал підтримати цей революційний довгоочікуваний законопроект, який дасть змогу, за оцінками експертів, збільшити видобуток газу в Україні на 1 мільярд кубів тільки за один рік.

Шановні колеги, давайте підтримаємо власний видобуток.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №147, Полтавська область, самовисуванець). Дякую. Полтавщина. Шановні колеги! Я погоджуюся з тим, що нафтогазову галузь України треба розвивати, адже це стратегічний напрям нашої держави.

Дійсно, ми на сьогодні маємо багато проблем з оформленням землі. Але не можна розв'язувати ці проблеми з порушенням принципів земельного законодавства. Ні в якому разі не можна погодитися з тим, що будувати свердловини для видобутку нафти і газу можна на землях сільськогосподарського призначення без зміни цільового призначення та без вилучення їх у власників.

На мою думку, земельні ділянки для видобувної діяльності обов'язково треба викупляти у їх власників і сплачувати до місцевих бюджетів відшкодування втрат сільськогосподарського виробництва.

Я представляю Полтавщину і знаю, що відбувається там, де проводиться такий видобуток. Місцеві бюджети абсолютно нічого не отримують. Розбиваються дороги, псується вода в колодязях. Це абсолютно ненормальна ситуація. Тому треба саме ці речі чітко виписати. Ми не можемо в цій ситуації кинути людей напризволяще.

Взагалі я не розумію, чому законопроект, яким пропонується внести зміни до 13 статей Земельного кодексу, розглядається не в профільному Комітеті з питань аграрної політики та земельних відносин, а в Комітеті з питань паливно-енергетичного комплексу.

Тому пропозиція чітка: законопроект треба направити на доопрацювання. Нехай його розгляне профільний Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин. Ми надамо фаховий висновок і далі будемо розглядати проект у сесійній залі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Заключний виступ від «Блоку Петра Порошенка». Після того переходимо до голосування.

Прошу всіх народних депутатів запросити до залу, через 2 хвилини відбудеться прийняття рішення щодо даного законопроекту. Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу.

Микола Володимирович Люшняк, «Блок Петра Порошенка», передає слово Домбровському Олександровичу Георгійовичу. Будь ласка.

ЛЮШНЯК М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №166, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний головуєчий! Шановні присутні...

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги, передусім від імені комітету я дякую за всі зауваження, пропозиції, що звучали сьогодні. Але разом з тим хотів би відзначити, що мистецтво компромісу – це мистецтво вміння знайти ту золоту середину, яка дозволяє нам усім рухатися вперед. Я цю золоту середину між стратегічними державними інтересами двох комітетів бачу в тому, щоб ми підтримали в першому читанні цей законопроект, між першим і другим читаннями провели спільне засідання двох комітетів – з питань аграрної політики і з питань паливно-енергетичного комплексу, внесли всі необхідні зміни, щоб знайти саме той інструмент, який дав би нам змогу, захищаючи аграрну безпеку нашої країни, динамічно вирішувати питання і енергетичної безпеки, і енергетичної незалежності.

Тому прошу підтримати за основу. Я обіцяю, що ми обов'язково проведемо спільне засідання двох комітетів, на якому детально розглянемо кожну проблемну позицію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ще не виступали від фракцій Радикальної партії і «Народний фронт», так? Давайте відведемо по 1 хвилині, бо ми просто зірвемо в залі кворум, уже 12 година.

Олег Валерійович Ляшко, Максим Бурбак, по 1 хвилині. Потім – голосування.

Я продовжую засідання на 15 хвилин.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Хочемо бути реально незалежними – не повинні бути бідними. Єдиний перевірений в усьому світі спосіб подолання бідності – це працевлаштування українців, радикальне підвищення доходів, зарплати і пенсій. Коли ти жебракуєш, коли в тебе немає роботи, коли ти хворий і дурний, – не потрібен ні собі, ні людям.

Тому фракція Радикальної партії підтримує енергонезалежність нашої країни. Ми не повинні купувати ні в Росії, ні за кордоном. Ми повинні виробляти в Україні, створювати робочі місця для українців, підвищувати зарплату, пенсії, доходи українців, берегти українську землю і український ліс. Українцям роботу і гідне життя!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Народного фронту» Кацер-Бучковська. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Колеги, «Народний фронт» підтримуватиме цей законопроект. Його прийняття дасть можливість спростити процедуру відведення земель для об'єктів буріння газу і для трубопровідного транспорту.

Щоб ви розуміли, поясню. У світі відбувається конкуренція за залучення інвестицій у видобуток газу. Кожна країна конкурує за те, щоб якнайшвидше надати найкращі умови для інвесторів. У нас, на жаль, вони не найкращі. Але проблеми з енергонезалежністю і з постачанням ресурсів ви бачите кожен день. Всі ці блокади, закупівлі газу з різних країн за високими цінами – це наслідок того, що в нас бракує власних ресурсів. Ми не можемо видобувати більше газу, не залучаючи інвестицій і не створюючи нормальних умов. Сьогодні інвестор не має можливості прийти і з нуля розпочати буріння природного газу в Україні, оскільки процедури настільки зарегульовані, що одна процедура відведення земельної ділянки забирає роки.

Тому я прошу від нашої фракції проголосувати за цей законопроект. Його прийняття дасть можливість дерегулювати даний напрям, а також скасувати декілька архаїчних норм...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. ...яка дублює спеціальні дозволи, норму про гірничі відводи. Законопроектом передбачено можливість оформлення сервітуту і тимчасового договору. Він ніяким чином не суперечить Земельному кодексу України.

Тому я дуже прошу всіх, які підтримують енергонезалежність і збільшення видобування природного газу в Україні, проголосувати за цей законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення деяких аспектів нафтогазової галузі» (№3096) для прийняття за основу. Ми зможемо всі поправки внести під час підготовки до другого читання. Давайте підтримаємо енергонезалежність України і приймемо проект закону №3096 у першому читанні за основу. Прошу проголосувати і підтримати, колеги. Голосуємо! Як і обіцяли, потім відбудеться засідання двох комітетів і проект буде доопрацьовано. Голосуємо, колеги.

«За» – 203.

Давайте я поставлю ще раз на голосування пропозицію про повернення. Якщо не буде голосів, я поставлю на голосування пропозицію про направлення на доопрацювання.

Колеги, хто підтримує пропозицію повернутися до розгляду проекту №3096, прошу проголосувати і підтримати.

«За» – 213.

Колеги, наступна пропозиція – про направлення на повторне перше читання. Підтримуєте, так?

Отже, ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту №3096 на повторне перше читання. Прошу проголосувати і підтримати. Колеги, кожен голос має вагу.

«За» – 223.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування цю пропозицію. Прошу всіх зайняти місця. Це компромісна пропозиція.

Колеги, ще 1-2 хвилини – і в залі взагалі не буде людей. Я прошу проголосувати за пропозицію про направлення на повторне перше читання до двох комітетів, щоб вони провели спільне засідання. Влаштує така пропозиція, пані Олю? Влаштує.

Прошу проголосувати і підтримати пропозицію про направлення на повторне перше читання. Будь ласка, голосуємо. Прошу підтримати.

«За» – 232.

Рішення прийнято.

Отже, бажаю доопрацювати дане питання в комітетах, щоб ми змогли його прийняти в залі.

Зараз для оголошення надаю слово Першому заступнику Голови Верховної Ради України Ірині Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Я прошу не виходити, шановні колеги, і на секунду залишитися. У сесійній залі України дуже важливі гості. Я прошу подивитися на трибуну. Сьогодні, 21 березня, відзначається Всесвітній день людей з синдромом Дауна, і в нас дуже важливі гості. Це «сонячні діти» і їх батьки з усіх регіонів України (*Оплески*).

Дорогі наші друзі, вітаємо вас у парламенті! Ми дуже раді вас бачити і знаємо, що ми як політики, як Верховна Рада України повинні дуже багато зробити для того, аби «сонячні діти», «сонячні люди» мали всі можливості реалізуватися в українському суспільстві.

В Україні на сьогодні є 15 тисяч людей з синдромом Дауна. Щороку народжується більше 400 дітей з таким синдромом.

Колеги, ми повинні разом попрацювати, щоб ці діти мали право на нормальну освіту, на самореалізацію, на роботу. Ми все для цього зробимо.

Зараз усіх, які сьогодні прийшли в кольорових шкарпетках, запрошуємо на брифінг з «сонячними дітьми» і на флешмоб.

Звертаюся до Верховної Ради з проханням перенести розгляд урядового законопроекту [№4607](#) на підтримку дітей з синдромом Дауна, щоб ми його проголосували відразу після перерви.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз згідно з Регламентом оголошується перерва на 30 хвилин. О 12 годині 40 хвилин прошу всіх зібратися. Розглядатиметься надзвичайно важливий законопроект на продовження блоку питань щодо паливно-енергетичного комплексу.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, час, відведений для перерви, завершений. Я прошу запросити народних депутатів до залу для продовження роботи.

Хочу нагадати, що зараз ми маємо розглянути ще два законопроекти з блоку питань щодо паливно-енергетичного комплексу, а саме проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України

щодо забезпечення використання газорозподільних систем» (№5558), проект №5558-1, а також проект Закону «Про Фонд енергоефективності» (№5598), на яких вчора наголошували на засіданні Погоджувальної ради.

Колеги, спочатку я поставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Якщо будуть голоси, ми підемо за скороченою процедурою, якщо ні, будемо розглядати за повною процедурою. Тому прошу депутатів зайти до залу, щоб ми змогли порядок денний на сьогодні пройти ефективно і швидко. Будь ласка, прошу народних депутатів заходити до залу.

Отже, колеги, зараз я поставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення використання газорозподільних систем» ([№5558](#)) за скороченою процедурою. Прошу зайняти робочі місця і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд проектів законів №5558 і [№5558-1](#) за скороченою процедурою. Хто підтримує цю пропозицію, прошу проголосувати. Будь ласка.

«За» – 94.

Рішення не прийнято.

У залі є глибоке переконання, що треба розглядати за повною процедурою.

Запрошую до доповіді першого заступника міністра економічного розвитку і торгівлі Нефьодова Максима Євгеновича. Будь ласка, Максиме Євгеновичу.

НЕФЬОДОВ М.Є., *перший заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України.* Добрий день! Шановні колеги, з квітня 2015 року з прийняттям Закону України «Про ринок природного газу» встановлено заборону використовувати газорозподільні мережі за правом господарського відання, крім суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

У результаті створилася ситуація, коли за станом на сьогодні газорозподільні мережі використовуються облгазами безоплатно на основі договорів господарського відання, які були укладені ще у 2013 році між Міненерговугілля і відповідними облгазами, більшість з яких є приватними.

Законом України «Про ринок природного газу» передбачено відповідну заборону, але він не містить положень, які визначали б, яким чином і в який спосіб ці газорозподільні мережі можуть використовуватися приватними операторами, які не належать до суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Відповідно Кабінет Міністрів України пропонує врегулювати проблемне питання використання газорозподільних систем шляхом визначення правових засад передачі їх у користування на умовах оренди.

Законопроект дуже простий. Ним пропонується тільки надати право передавати в оренду газорозподільні системи, а також встановити, що вони мають бути передані в оренду на основі типового договору, який затверджуватиме Кабінет Міністрів України. Прийняття проекту дасть можливість, по-перше, зняти законодавчу заборону на передачу газорозподільних систем в оренду, і по-друге, визначити оренду як спосіб платного використання газорозподільних систем.

Прошу підтримати законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Оскільки ми розглядаємо законопроект за повною процедурою, до вас ще будуть запитання, на які відводиться 3 хвилини.

Будь ласка, запишіться на запитання до доповідача.

Войціцька. Будь ласка.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Шановні колеги, у мене запитання до доповідача. Чому Кабінет Міністрів під час підготовки даного законопроекту визначив лише одну форму передачі – оренду? Чому не розглядалися інші форми передачі, зокрема концесія? Адже саме концесія дасть змогу через тариф (ми про це говорили на засіданні робочої групи разом з представниками енергорегулятора) отримувати назад ті інвестиції, які необхідні для того, щоб модернізувати газорозподільні мережі, що перебувають зараз у плачевному становищі.

Дякую.

НЕФЬОДОВ М.Є. Дякую. Це дуже слушне запитання. Насправді питання, чому воно врегульовується найпростішим чином,

пов'язане передусім з браком часу, тому що нам необхідне якесь рішення прямо зараз.

Але питання концесії не залишилося поза увагою. Кабінет Міністрів України затвердив концепцію нового законопроекту про концесію. Його перший драфт, перший проект уже підготовлений консультантами разом з ЄБРР і великою групою експертів. Він має враховувати в тому числі й складніші питання для використання концесії не тільки в інших галузях господарювання, а й у нафтогазовій сфері, зокрема те, що стосується газорозподільних мереж, газотранспортної системи, можливо, операторів магістральних газопроводів України тощо.

Ми очікуємо, що цього року, якщо все піде за планом, до Верховної Ради буде внесено відповідний законопроект. Просто чекати і готувати це складніше рішення, не врегулювавши питання оренди і створюючи правовий вакуум, з нашої точки зору, недоцільно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Маркевич Ярослав Володимирович.

МАРКЕВИЧ Я.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Viktorii Voytitskoyi.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. На продовження теми концесії і оренди. Я зрозуміла з вашої відповіді, що ми, дійсно, зараз перебуваємо в умовах, коли треба швидко знаходити рішення. Але я також хочу запитати представника Кабінету Міністрів. Передача газорозподільних мереж у тому числі через таку форму, як оренда, має передбачати проведення всебічної не просто інвентаризації державного майна, якою зараз користуються облгази безкоштовно, а й паспортизації.

Поясніть, будь ласка, коли, в який строк буде проведена ця робота для того, щоб мати підґрунтя для отримання назад державою своїх активів і після того – укладення відповідних договорів у тій формі, яка буде найбільш прийнятна для держави. Тобто ми знову повертаємося до питання оренди чи концесії, адже оренда не розв'язує сьогоднішніх проблем.

НЕФЬОДОВ М.Є. Дякую вам за фахове запитання. Насправді проблема навіть дещо глибша, ніж те, що ви описуєте щодо паспортизації, оскільки склалася ситуація, коли великі частини цих газорозподільних мереж не можуть бути використані як окремі активи. Тобто це кілька кілометрів труби між якимись окремими об'єктами. Це якісь невіддільні покращання до об'єктів, які перебувають в іншій формі власності тощо. Відповідно, що робити з цими активами, – це підвішене питання, яке буде зрозуміле після визначення кількості таких активів. Це перше.

І другий проблемний аспект також пов'язаний з вартістю проведення інвентаризації, паспортизації і створення детальної мапи газорозподільних мереж. Ми очікуємо, що цю роботу можна буде виконати протягом року. Дуже хотілося б, аби її виконали швидше, але наразі, найімовірніше, мова йтиме про передачу як цілісного комплексу в такий самий спосіб, як це відбувалося в 2013 році, коли укладалися договори і господарчого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Час для запитань-відповідей завершено. Дякую, Максиме Євгеновичу.

До доповіді запрошую народного депутата України Ксенжука Олександра Степановича. Будь ласка.

КСЕНЖУК О.С., *член Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»).* Шановний Голово! Шановні народні депутати України! Проекти законів №5558 і №5558-1 розроблено з метою врегулювання проблемних питань використання газорозподільних систем шляхом передачі їх у платне користування.

Прийняття законопроекту дасть змогу сприяти ефективному використанню газорозподільної системи та отримати додаткові надходження до державного бюджету України у вигляді орендної плати, що є надзвичайно актуальним і важливим на даний час.

У зв'язку з тим що нами, авторами альтернативного законопроекту, було відкликано (відповідну заяву подано до секретаріату Апарату) альтернативний проект закону №5558-1, просимо зал підтримати проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України

щодо забезпечення використання газорозподільних систем» (№5558), внесений Кабінетом Міністрів України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Перепрошую, ще 3 хвилини відводиться на запитання-відповіді. Прошу провести запис на запитання. Будь ласка.

Барна. Будь ласка.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одноmandatний виборчий округ №167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день! Дані законопроекти конче необхідні для всієї України і передусім для народу, адже вони стосуються питань безпеки. Використання газорозподільних систем зараз дуже важливе з точки зору безпеки. Їх треба обслуговувати, треба замінювати прогнилі труби, і відповідно повинен бути господар, який за це відповідатиме.

На сьогодні склалася критична ситуація не тільки в моєму окрузі, а й у багатьох інших, коли з-під будинків, прямо на трасі, на дорозі відбувається витік газу через те, що системи давно прогнили. Вони були встановлені 20 років тому без відповідної ізоляції. Це свідчить про те, що в цій галузі треба навести порядок.

Взагалі вся газова система потребує негайної реконструкції і заміни. Нам потрібно встановити правові норми, які дадуть можливість новим власникам належним чином забезпечити безпеку використання даних систем. Голосуймо за цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будемо трактувати це як виступ, а не як запитання.

Кацер-Бучковська Наталія Володимирівна. Будь ласка.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Добрий день, шановні колеги! Я також підтримую прийняття цього законопроекту та вирішення питань газорозподільних мереж, оскільки це дуже важливо для підвищення конкурентоздатності на ринку природного газу, але в мене все ж таки виникають запитання.

Газорозподільні мережі – це великий майновий комплекс, який є власністю держави, яким облгази користуються безоплатно. Чи передбачено в законопроекті, кому і на якій підставі будуть передані ці газорозподільні мережі? Чи передбачено вирішення питань безпеки та ефективності експлуатації, проведення інвентаризації даних газорозподільних мереж? Яким буде цільове призначення і використання коштів, отриманих від передачі в оренду даних газорозподільних мереж?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це теж, як я розумію, був виступ, так? Запрошую до слова Олександра Степановича. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

КСЕНЖУК О.С. Я думаю, що всі поправки, які будуть внесені, і всі доцільні пропозиції з альтернативного законопроекту комітет врахує під час підготовки до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошую голову підкомітету Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу Лопушанського Андрія Ярославовича. Будь ласка, Андрію Ярославовичу.

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №125, Львівська область, самовисуванець). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні народні депутати! Шановний народе України! Прийняття даного законопроекту дуже важливе для газопостачання та безпеки газопостачання для населення. Це механізм реформи паливно-енергетичного комплексу та реформи місцевого самоврядування.

Держава має свою власність. Органи місцевого самоврядування, сільські ради, міські ради, обласні ради також мають власні газопроводи і не отримують за них коштів. У кожній країні світу (про це сказав секретар Енергетичного Співтовариства) за мережі газорозподільних систем облгази платять кошти.

На засіданні комітету було розглянуто законопроект №5558 і ухвалено рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в першому читанні за основу.

Щодо проекту №5558-1, поданого народними депутатами України. Він відрізняється тим, що в ньому пропонується, щоб операторами здачі таких систем в оренду чи в концесію для платного користування могли виступати підприємства, які не є сто процентною власністю держави, тобто змішаний капітал. Ми можемо це бачити на прикладі «Укрнафти». Я особисто категорично проти цього.

Комітет просить підтримати проект №5558.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Андрію, ще 3 хвилини відводиться на запитання. Прошу провести запис.

Семенуха Роман Сергійович. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Прошу передати слово Альоні Бабак.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Скажіть, будь ласка, чи передбачає запровадження договору оренди газорозподільних систем плату за таку оренду? Якщо так, чи це не призведе до збільшення тарифу на розподіл природного газу?

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я. Яка буде форма оплати, визначатиме Кабінет Міністрів – чи форма договору, чи оренда, чи інша форма, але обов'язково на платній основі.

Ми вираховували разом з робочою групою вартість збільшення транспортування. Це більше приблизно на 3-5 відсотків від тарифу на транспорт газу від постачальника до споживача.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Войціцька Вікторія Михайлівна. Будь ласка.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Шановний колего, у мене до вас запитання, яке я вже ставила безпосередньо до представника уряду. І в урядовому, і в депутатському законопроектах передбачається оренда як форма співпраці, яка стосується передачі на платній основі газорозподільних мереж, що належать державі. Звичайно, за державне майно має бути плата, тут питань немає.

У мене запитання до вас. Яким чином, якщо ми будемо застосовувати оренду, здійснюватиметься компенсація інвестиційних вкладень у модернізацію газорозподільних мереж державної форми власності, якщо регулятор чітко заявляє, що через оренду це неможливо буде зробити. Як ви це бачите?

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я. Законами про здачу в оренду державного майна та про трубопровідний транспорт було заборонено здавати в оренду взагалі всі газорозподільні системи, що належать державі. У даному законопроекті пропонується скасувати цю заборону і надати право Кабінету Міністрів визначити форму оплати: чи це буде договір оренди, чи концесія, чи якась інша форма. Не треба підміняти функції Кабінету Міністрів. Він визначить цю форму сам. Але Кабінет Міністрів розуміє, що насамперед – це надійне і безперебійне постачання споживачам природного газу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Останнє запитання. Ілленко Андрій. Будь ласка.

ІЛЛЕНКО А.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Прошу передати слово Михайлу Головку.

ГОЛОВКО М.Й., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №164, Тернопільська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). У мене таке запитання. Ви знаєте, що

у 2015 році набрав чинності Закон «Про ринок природного газу», яким встановлено заборону використання газорозподільних систем, власником яких є держава, на праві господарського відання. У принципі цим проектом закону ви хочете скасувати ці норми і замість того, щоб держава посилила свій вплив і контроль над газотранспортною системою, хочете передати її практично в приватні руки. Я правильно розумію?

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я. Ні, ви розумієте неправильно. Все, що ви сказали, якраз навпаки. У Законі «Про ринок природного газу», який ми прийняли у 2015 році, говориться, що газорозподільні системи повинні використовуватися облгазами виключно на платній основі, а чинне законодавство забороняє це робити. Якраз внесення змін до цього законодавства дасть право державі передавати в оренду газорозподільні мережі, але оператором буде виключно держава і кошти за оренду стовідсотково надходять до державного бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Час для запитань вичерпано.

Дякую за доповідь, Андрію Ярославовичу.

Зараз відбудуться виступи від фракцій. Прошу записатися тих, хто має бажання виступити від фракцій і груп, але виступайте, будь ласка, максимально лаконічно, колеги.

Бабак від «Самопоміч». Будь ласка.

БАБАК А.В. Шановні колеги! Давайте тепер реально прочитаємо, що написано в проекті закону. У ньому говориться про те, що орендодавцем газорозподільних систем буде визначено Кабінетом Міністрів суб'єкт господарювання державного сектору економіки, який буде передавати в оренду газорозподільні системи. Начебто, дійсно, діятиме принцип платного користування мережами. Водночас єдине обмеження, яке зазначено в цьому проекті закону, стосується того, що Кабмін затвердить типовий договір для передачі таких систем в оренду.

Давайте тепер подивимося, як реально працюватиме економіка. Оренда – це платне користування майном. Це означає, що буде якийсь

суб'єкт господарювання, визначений Кабміном, який встановлюватиме плату за оренду газорозподільних мереж. Безумовно, за це треба буде заплатити. Ми почули від доповідача, що це буде близько 3-4 відсотків вартості майна. Уявіть собі, як зросте ціна на газ для кінцевого споживача, тому що плата за розподіл газу буде збільшена через орендний платіж.

Тобто запропонована схема є наднеефективною і з точки зору держави, яка зацікавлена в тому, щоб у мережі інвестувалися кошти, а не просто сплачувалися якомусь державному підприємству, і з точки зору споживача, який фактично замість оновленої мережі, в яку мали б інвестуватися кошти, отримує збільшення плати за газ. Тому жодним чином не можна підтримувати законопроект у такій редакції, оскільки в ньому пропонується лише встановити механізм орендної плати за користування мережами.

Наша пропозиція така. Необхідно провести конкурс на користування мережами за концесійним договором, за яким чітко визначатимуться пріоритети держави щодо інвестування в об'єкт концесії, і щоб держава мала можливість контролювати виконання такого договору. Інакше кошти за оренду підуть якомусь державному підприємству і невідомо на що будуть використані.

Жодним чином підтримувати цей законопроект не можна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Воля народу» Мельничук Сергій Петрович. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П. «Воля народу». Повністю підтримую попереднього промовця. Дійсно, прийняття законопроекту в даній редакції призведе до тотальної корупції. Проект необхідно повернути розробнику.

Хочу наголосити, що газотранспортна система – це об'єкт підвищеної небезпеки. Я ні в одному, ні в другому законопроекті не побачив систем, які відповідали б за безпеку. Тобто не передбачено, щоб кошти, які виділятимуться, спрямовувалися на поліпшення умов праці людей, на реконструкцію газотранспортної системи, її експлуатацію. Нічого такого немає. Тому законопроект потрібно повернути розробнику на доопрацювання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мосійчук Ігор Володимирович передає слово Галасюку.

ГАЛАСЮК В.В. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Що сьогодні нам потрібно робити, щоб кардинально виправити ситуацію в країні? Потрібно знімати всі бюрократичні, штучні, корупційні бар'єри на шляху інвестора для того, щоб приходили і вкладали в нашу країну інвестиції, будували виробництва, нові об'єкти, створювали нові робочі місця, платили податки в Україні. На це завдання мають працювати всі органи державної влади, незалежно від того, чи це – Верховна Рада, уряд, Президент, чи незалежні комісії.

Що відбувається на сьогодні? Яскравий приклад. Національна комісія, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг підвищила вартість за підключення до електромереж для виробників, будівельників та альтернативної енергетики. Без підтримки експертного середовища, бізнес-середовища прийняли постанову, якою встановили драконівські ставки за підключення. Це потрійний удар по промисловості, по альтернативній енергетиці, по українському будівництву. По суті, збудували штучні бар'єри для надходження інвестицій в Україну. Це антидержавницька діяльність.

Я як заступник лідера Радикальної партії з питань економічної політики, як голова Комітету з питань промислової політики і підприємництва звернувся до Прем'єр-міністра, до голови НКРЕ Вовка, навіть до НАБУ з тим, щоб розслідували цю махінацію, бо порахували вартість приєднання на основі неналежних вихідних даних, використання яких заперечує компанія «великої четвірки». Тобто взяли сумнівну методику, абсолютно неадекватні цифри оцінки і виставляють рахунки виробникам, інвесторам і будівельникам. На сьогодні, слава Богу, завдяки нашим зусиллям ця постанова не надрукована, тобто вона не набрала чинності.

Що ми пропонуємо? Не просто внести зміни до цієї постанови, перекласти щось з одного місця в інше, а кардинально змінити підхід, зробити так, як в Ізраїлі. Там підключення до інфраструктури, до енергетичних мереж для інвестора є умовно безкоштовним: приходь, підключайся, будуй завод – ніякої плати за приєднання немає. Потім ти сплатиш у тарифі інвестиційну складову, коли будеш купувати

електроенергію. Таким чином, збільшується обсяг генерації електроенергії і вона стає дешевшою не тільки для промисловості, а й для населення.

Фракція Радикальної партії пропонує в Україні зняти штучні бар'єри для інвесторів на вхід, заманювати їх, допомагати їм приходити до нас з усіх країн світу, щоб тут були робочі місця, тут сплачувалися податки. Потім вони сплатять за електроенергію в тарифі.

Отак треба діяти, а не потурати приватним монополістам, грабуючи українських промисловців, альтернативну енергетику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Голуб Владислав, «Блок Петра Порошенка», передає слово Віктору Пинзенику. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М., *член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановний Голово! Шановні народні депутати! Хоча випадково так сталося, що ми обговорюємо законопроект за повною процедурою, але це якраз той випадок, коли питання дуже важливе і його треба обговорити саме за повною процедурою.

Передусім я хотів би позитивно оцінити наміри уряду врегулювати давно запущену проблему. Це проблема з бородою. Про що йде мова? Велику частку облгазів, або контор, які займаються постачанням газу в областях України, приватизовано, вони не належать державі. Але коли проводилася приватизація, підвішеними залишилися мережі. Їх ніхто не викупляв, за них ніхто не платив, не платять і досі, але вони знаходяться в користуванні приватних компаній.

Що хоче зробити уряд? Перша частина ідеї є абсолютно правильною й очевидною – врегулювати статус власності. Держава має закріпити за собою власність і, як кожен власник, брати плату за користування своєю власністю. Але тут уже виникає проблема: справа в тому, що за роки незалежної України проводилося додаткове будівництво, але за рахунок різних джерел. Це робили за кошти державного бюджету, які постійно, щороку виділялися на будівництво газопроводів. Це робило населення, яке за свої кошти теж проводило газопроводи. Я допускаю, що це робили компанії, які займаються

постачанням газу. Отже, виникає перша проблема, яку треба буде розв'язати, – закріплення власності залежно від джерел фінансування.

Але ключова проблема, через яку я не голосуватиму за цей законопроект (і хочу почути позицію уряду) полягає в такому. Мене не турбує спроба передати в оренду газорозподільні системи. Проблема в іншій площині. Головна проблема цієї системи – цей ринок має бути в руках монополії чи ні. Інакше кажучи, питання постачання газу і продажу газу має бути в одних руках чи ні.

Моя відповідь однозначна: ні. Це мають бути різні процеси: продавати газ мають одні компанії, транзитувати газ до споживача – інші.

Що передбачається урядовим проектом? Ним передбачається можливість передати в оренду. Кому? Облгазам теж. Законопроект не виключає такої можливості. Ми не маємо права допустити продаж газу в одному місці, а щоб мережа була в іншому місці. Цей ринок має бути конкурентним. Продавати газ кожній території мають конкуруючі компанії.

Якщо уряд готовий до другого читання врегулювати цю проблему, я закликаю голосувати «за». Якщо цю проблему не буде врегульовано, то немає сенсу створювати і закріплювати приватні компанії, які нав'язуватимуть послуги споживачам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболев Сергій, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В. Шановні колеги, взагалі те, що зараз відбувається, це якийсь театр абсурду. Ну, нехай би народні депутати внесли такий законопроект. Але ми в цій сесійній залі визначилися: ніхто не має права ані в оренді, ані в концесії тримати газорозподільні мережі. Є така норма чи немає? Ми закріпили це в Законі «Про ринок природного газу»? Закріпили. Тепер починаються якісь ігри.

Урядовці (і попередній уряд, і нинішній уряд) замість того, щоб виконати рішення парламенту, закріплене в законі, про те, що газорозподільні мережі належать державі і на базі обл- і міськгазів повинно бути створене державне підприємство, таке саме як «Укртрансгаз», як НАК «Нафтогаз України», як «Укргазвидобування», прийшли до нас, розводять руками і кажуть: «Крадуть! У нас під носом крадуть!».

А що у вас крадуть? Чому ви не інвентаризували все це майно? Ви що, не знаєте, що Фірташу свого часу передавали виключно приміщення облгазів? Ніякі газові труби не передавалися. Ніякі компресорні станції не передавалися. Покажіть мені закон, на підставі якого це робилося. Чому ви не повернули все це в державну власність? Тепер приходите до нас і кажете: «Ми нікчеми. Ми хочемо, щоб ви дозволили здавати це в оренду». А різниця між урядовим і депутатським проектами полягає в одному: це буде на конкурсних засадах чи ні.

Якщо ви не можете навести лад у газорозподільній системі в умовах надтарифів, які дають надприбутки (це не ті тарифи, які були раніше, а нинішні тарифи, які лягли тягарем на всіх – на підприємства, на приватних власників), то яке ви мали право взагалі внести такий законопроект?

Єдине, що треба зробити – ніяких повторних перших читань. Ці обидва законопроекти повинні бути відхилені. Необхідно заслухати уряд на найближчому засіданні про заходи щодо створення державного підприємства у сфері експлуатації газорозподільних мереж. Нехай держава на цьому високоприбутковому бізнесі заробляє, інвестує, так само, як вона зараз має можливість інвестувати в усі інші проекти. Саме такий повинен бути висновок парламенту. Я думаю, що тут ніхто не буде підігравати ні старим, ні новим претендентам на оренду цього унікального майна.

Наша фракція голосувати за це не буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Виступи від фракцій завершено.

Зараз відводиться 15 хвилин для виступів народних депутатів. Я прошу виступати дуже лаконічно.

Вибачте, ще не виступали від «Народного фронту».

Кацер-Бучковська, «Народний фронт», 3 хвилини. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

КАЦЕР-БУЧКОВСЬКА Н.В. Шановні колеги, цей законопроект дуже важливий. Насамперед хочу сказати, що на даний момент облгази користуються газорозподільними мережами безоплатно. У Законі «Про ринок природного газу» визначено, що газорозподільні

мережі, які належать на праві власності державі, повинні використовуватися виключно на платній основі.

Прийняття цього законопроекту дасть можливість не лише вирішити дане питання. Хоча я погоджуюся з іншими промовцями, що до другого читання необхідно внести ряд поправок, про які я скажу. Але це також вимога імплементації Третього енергопакета щодо приведення нашого газового законодавства у відповідність до європейських норм.

Передусім це дасть можливість конкуренції на ринку природного газу на рівні споживачів. Правильна імплементація конкурентного використання газорозподільних мереж дасть змогу кінцевому споживачу вибирати постачальника природного газу. Наслідком цього буде можливість вибору якіснішого постачальника газу, який продаватиме його за значно дешевшою ціною.

Тим не менше я вважаю, що до другого читання необхідно ретельно доопрацювати норми, яким чином проходитиме інвентаризація газорозподільних мереж. Адже на даний момент правова форма власності цих газорозподільних мереж дуже заплутана. Хто передаватиме в оренду чи в інше користування газорозподільні мережі? Яким чином використовуватимуться кошти від експлуатації газорозподільних мереж? Потрібно обговорити питання безпеки експлуатації газорозподільних мереж, оскільки це, дійсно, велика система, яка повинна експлуатуватися безпечно.

Я за те, щоб обговорити ці питання до другого читання. Але не можна відкладати вирішення цього питання на потім, оскільки Україна втрачає кожного дня, кожного місяця, кожного року великі кошти, мільярди гривень. Тому прошу зал прийняти цей законопроект у першому читанні і врахувати до другого читання пропозиції і правки, які були висловлені колегами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис на виступи народних депутатів.

Пинзеник Віктор Михайлович. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК В.М. Шановні колеги, я ще раз хотів би повернутися до того, що ми маємо вирішити прийняттям цього проекту

закону. Можна голосувати в першому читанні за умови, що уряд підтримає позицію, яку я тут озвучував. Але судячи з обговорення, шансів на те, що цей законопроект буде прийнятий зараз у першому читанні, дуже мало. Очевидно, треба повертати його на доопрацювання.

Такий закон мав би вирішити два фундаментальні питання.

Перше питання – визначити державний характер власності на мережу газопроводів. Я не думаю, що вдасться це зробити іншим нормативним актом, ніж законом. Держава має закріпити за собою власність.

Друге надзвичайно важливе, фундаментальне питання – реформування ринку газу: чи цей ринок буде монополізований і громадяни України будуть рабами радянської системи постачання газу, чи цей ринок буде конкурентним. А ключове питання – мережа. Я не хочу вести дискусію з приводу того, що говорив представник фракції «Батьківщина», – чи це державна власність, чи оренда. Я кажу про інше. Ми можемо не говорити зараз про оренду, але ми зобов'язані зараз сказати, що ця частина послуг має бути відокремлена від продажу газу. Ще раз наголошую: продаж газу і постачання газу мають бути в різних руках. Монополія існує на мережу, а продавців газу в області може бути 5, 10, 20. Нехай конкурують, нехай пропонують громадянам України найдешевші послуги.

Оці дві принципові позиції мають бути нормами закону. Якщо вони є, ми готові підтримати. Але оскільки їх немає в законопроекті, я прошу, щоб уряд при доопрацюванні базувався на цих позиціях.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Олексій Рябчин передає слово пані Кужель. Будь ласка, пані Олександро.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги!

Два роки тому ми в цьому залі прийняли державницьке рішення про те, що всі газорозподільні системи належать державі Україна. На жаль, за два роки жоден Кабінет Міністрів – ані перший, ані другий після революції – не виконав цієї норми.

Ми з паном Мустафою Найємом були декілька разів на засіданнях урядового комітету пана Кістіона, де ставили наголос на тому, що потрібно відкривати кримінальні справи на міністра енергетики, на віце-прем'єра, які ведуть це питання і не роблять нічого для виконання закону, не передають у власність газорозподільні системи.

Але там просто детективна історія. Коли прийшов до влади міністр енергетики пан Демчишин, він відмовився приймати в людини всі акти на передачу газорозподільних систем в оренду. Людина з цими документами, розуміючи державну відповідальність, щоб вони не зникли, перейшла до підприємства «Укргаз».

Я звернулася до пана Насалика: «Чому ви не приймаєте цих документів і не переоформлюєте на державне підприємство?». Далі була відповідь: «Так це ж призведе до зростання тарифів».

Шановні, це брехня! До нинішнього тарифу закладено амортизацію для використання цих газових мереж. Цих коштів за оренду достатньо, щоб залишити їх для державного підприємства у перші декілька років до стабілізації економіки, а далі вже рухатися по державницьки.

Ми пропонуємо направити обидва законопроекти на доопрацювання, бо мій законопроект, який я пропонувала півтора року тому на засіданні комісії пана Домбровського, відхилили.

Минуло майже два роки. Ви повернулися до того самого, але неякісно виписали, і проекти треба повертати. Тому пан Парубій має терміново дати доручення доопрацювати ці законопроекти і внести на розгляд Верховної Ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановна пані Кужель.

Народний депутат Река від «Народного фронту». Будь ласка.

РЕКА А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (одномандатний виборчий округ №149,

Полтавська область, політична партія «Народний фронт»). Ми підтримуємо і будемо голосувати.

ГОЛОВУЮЧА. Дуже мудро. Дякую.
Пані Войціцька. Будь ласка.

ВОЙЦІЦЬКА В.М. Шановні колеги, газорозподільні мережі – це один з найбільших втрачених державних активів. Це ахіллесова п'ята та ганьба української енергетики, яка більше 20 років перебуває в безоплатному користуванні приватних компаній, облгазів, більшість яких контролюються бізнесменом-олігархом Фірташем. Щорічно держава недоотримує сотні мільйонів, якщо не мільярдів, за наявний у неї майновий комплекс, а отримує ці гроші проросійський олігарх.

Таке тривале зношування мереж насправді не приводить до позитивних наслідків. Ніхто в них не інвестує, модернізація не проводиться, тому ми знаходимося зараз у становищі «5 хвилин до аварії». Це бомба уповільненої дії.

Ніхто не ставить під сумнів, що державна власність має бути повернута в державу. Але давайте перестанемо ставити віз поперед коня. Спочатку держава має забезпечити інвентаризацію всіх своїх активів. Має бути проведена повна паспортизація газорозподільних мереж. Потім вони мають бути передані (а вони зараз знаходяться на балансі облгазів) у державну власність. Після того ми вже можемо говорити про те, яка форма регулювання відносин між оператором і безпосередньо державою буде доречною. Як держава ми маємо залучити мільярди інвестицій, зробити все, щоб наші газорозподільні мережі були модернізовані, щоб ми не спостерігали постійних аварій, втрати мільярдів кубів газу щорічно.

Тому закликаю своїх колег (я вже це робила неодноразово) на базі комітету разом з Кабінетом Міністрів створити робочу групу і доопрацювати комплексний законопроект, який дав би відповідь на питання від самого початку – починаючи з інвентаризації, паспортизації до визначення тої оптимальної форми взаємовідносин між державою та інвестором, яка буде найбільш прийнятною.

Останнє, оренда. У мене запитання до Кабінету Міністрів. Перепрошую, а з ким ви збираєтеся укласти договори оренди? Чи не є це просто формальним переходом від безоплатного використання, як

зараз у випадку з облгазами і Фірташем, до платної фіксації монополії тим самим Фірташем?

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пан Березюк. З місця, будь ласка, пане Олеже.

БЕРЕЗЮК О.Р. Прошу передати слово пані Альоні Бабак.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Альона Бабак. Будь ласка.

БАБАК А.В. Шановні колеги! На жаль, цей законопроект у тому вигляді, в якому він поданий, до другого читання кардинально змінити неможливо. У ньому не передбачено, як відбуватиметься процес інвентаризації газорозподільних систем, не виписано, в який спосіб визначатиметься плата, законопроект обмежений лише одним із варіантів користування майном – орендою і все. На жаль, його доопрацювати неможливо.

Ми вважаємо, що необхідно розглянути можливість як мінімум Фондом держмайна провести інвентаризацію об'єктів, тому що він може це зробити вже сьогодні. Тоді прийняти рішення, в який спосіб, на конкурентних, безумовно, умовах держава передаватиме на тих чи інших правах у користування газорозподільну систему.

Але головне, щоб це була не просто плата за користування, а щоб завдяки такій оплаті поліпшувалася якість послуг і надходили інвестиції в газорозподільну систему, оскільки на сьогодні користування здійснюється без інвестування в державні мережі.

Тому нам треба обрати такий механізм користування, який дасть змогу не переганяти кошти, умовно кажучи, від Фірташа до бюджету або від Фірташа до держпідприємства, а щоб за конкурсом було обрано компанію, яка використовуватиме ці мережі, і щоб держава визначила для такого оператора вимоги щодо інвестування і контролювала виконання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Альоно.

Голуб від «Блоку Петра Порошенка». Будь ласка.

ГОЛУБ В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №197, Черкаська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Черкащина. Прошу передати слово моїй колезі Бельковій Ользі.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Олю.

БЄЛЬКОВА О.В. Дякую. Шановні колеги, вже очевидно, що доля цього законопроекту буде не дуже позитивна. Але разом з тим я хотіла б використати можливість і нагадати, що ми всі маємо зауваження до цього законопроекту, а тим часом уже третій рік облгази безкоштовно використовують майно, яке належить державі.

Давайте констатуємо: чинне законодавство, на жаль, не дозволяє уряду одноосібно скасувати дію так званих договорів оперативного відання. Ці договори є некомерційними і не передбачають оплати на користь держави. Дійсно, нас усіх хвилює, куди будуть надходити ці кошти, хто і яким чином укладатиме договори оренди або концесії. Тому що тільки ці дві форми насправді є нормальними для передачі цього майна в оренду. Є питання щодо того, яким чином це буде перекладено на тарифи.

Я хотіла б сказати, що не треба нагнітати ситуації. Дійсно, якби компанії самі побудували ці розподільні мережі, то, очевидно, також врахували б це у своїх інвестиційних програмах. Але це майно їм дісталось безкоштовно. Воно належить державі і має бути повернуте державі. Тому в законопроекті ми повинні визначити прозорі, зрозумілі для всіх механізми для платного використання цього майна.

Питання, які порушував мій колега Віктор Михайлович Пинзенник, частково вже вирішені в Законі «Про ринок природного газу».

На мою думку, цей законопроект можна доопрацювати між першим і другим читаннями і прийняти. Але сьогодні настрої залу не такий. Нагадаю: вже три чи чотири рази він теж був не такий, а облгази й далі будуть використовувати абсолютно безкоштовно майно, яке належить державі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Михайло Головка. Будь ласка, пане Михайле.

ГОЛОВКО М.Й. Всеукраїнське об'єднання «Свобода», виборчий округ №163, Тернопільщина. Шановні депутати, дійсно, це дуже важливий законопроект, адже ви знаєте, що енергетична безпека держави є пріоритетом незалежної політики.

На жаль, так склалося, що газотранспортна система, облгази були віддані у приватні руки, практично більше 20 років їх використовували, але ніхто жодної копійки не платив до державного бюджету.

Але все ж таки як державник і як український націоналіст я вважаю, що такі речі, як енергетика, мають бути підконтрольні державі, у жодному разі ми не повинні дозволити приватизувати газотранспортну систему України. Зрозуміло, що вже хтось на неї поклав око і сьогодні розказує про те, що потрібен ефективний менеджер, новий господар, який буде гідно, якісно управляти тією трубою.

У мене запитання: а чому ми мільярди витрачаємо на утримання керівників, які мають заробітну плату по 3 мільйони гривень у місяць, таких як Коболев, син прогресивної соціалістки Наталії Вітренко, Прохоренко та інші, – на всю ту мафію, яка не хоче дозволити провести державний аудит тих підприємств і через це Україна втрачає щодня мільярди?

Замість того, щоб говорити, як повернути контроль держави над тими підприємствами, ви думаєте, як передати їх у приватну власність. А хто за це платитиме?

Ви кажете, що потрібна концесія, кошти надходять до державного бюджету за утримання труби – 3 чи 4 відсотки. А за чії гроші це відбуватиметься? Це ляже на плечі простих українців, які платитимуть за підвищення оренди і вартості послуг за транспортування газу, а гроші йтимуть до кишень олігархів.

Звісно, ви думаєте тільки про одне: як вкрати в народі стратегічні підприємства, землю, газотранспортну систему. Обленерго, теплокомуненерго та інші підприємства вже розікрали, залишилися ще декілька стратегічних заводів і залізниця. Але це неприпустимо!

Ми наполягаємо, що газотранспортна система має належати виключно державі. Ті горе-менеджери, які на займаних посадах призводять до мільярдних втрат з державного бюджету (Коболев тільки на закупівлі газу завдав державі збитків на більш ніж 3 мільярди гривень), мають нести за це відповідальність. Такі керівники повинні бути усунуті з посад. А якщо уряд тільки говорить про ефективних

менеджерів, то ми повинні такий уряд послати якнайдалі від народу, щоб вони не знущалися з людей. Необхідно повернути гідних керівників, знайти ефективних менеджерів, які працюватимуть над збільшенням надходжень до бюджету, над посиленням енергетичної незалежності нашої держави.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, закінчився час для виступів народних депутатів. Зараз буде заключне слово від комітету, і переходимо до голосування. Тому я прошу і секретаріат Верховної Ради, і голів фракцій запросити депутатів до залу.

До заключного слова запрошується перший заступник голови комітету Домбровський Олександр Георгійович. Будь ласка.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановні колеги, передусім я хотів би щиро подякувати за емоційну й гарячу дискусію, тому що тема заслуговує на те, щоб дуже професійно і глибоко дебатовати відповідно до проблеми використання газорозподільних мереж. Але скажу буквально декілька, на мій погляд, ключових тез.

Перше. На сьогодні з точки зору управління газорозподільними мережами України в нас найгірша ситуація з можливих. Тому будь-які рішення: давайте поговоримо, давайте перенесемо, давайте створимо там ще щось – тільки затягування проблеми. Я за правильні рішення, за створення робочої групи, але ми повинні чітко усвідомлювати, що мусимо робити реальні кроки і рухатися вперед з точки зору управління державним майном.

Друге. Я вважаю, що Фонд державного майна не виконав місії і не зробив глибокої системної інвентаризації цього майна. Тому що це не тільки питання державної форми власності, а й органів місцевого самоврядування.

Наведу приклад. Як людина, яка більше п'яти років працювала головою обласної державної адміністрації Вінницької області, я хочу

сказати, що кожного року з 2005 по 2010 роки ми будували 1200-1500 кілометрів газопроводів у Вінницькій області, на які люди здавали свої гроші. Те, що цими газопроводами нині безкоштовно користуються приватні компанії, – це принцип соціальної несправедливості.

Третє. Нам потрібно зробити дуже глибоку юридичну ідентифікацію цієї ситуації, тому що держава мусить розуміти ризики, у які вона втягує всю розподільну мережу, застосовуючи ці так звані договори господарського відання, які підписані безстроково.

Шановні колеги, завершуючи, хочу сказати, що я готовий сприйняти будь-яке рішення парламенту, але наполягаю на тому, що ми мусимо рухатися вперед у цьому складному питанні для того, щоб дати можливість людям отримати дешевий газ, дешеву якісну послугу. Я підтримую свого колегу Віктора Пинзеника, що не має морального права бути будь-яка локальна монополія. У нас розподільні мережі повинні управлятися окремо, а постачальників природного газу для конкурентного ринку має бути 10, 15, 20 – чим більше, тим краще. Тому я за те, щоб повернути управлінську інтелектуальну роль держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, обговорення завершено, переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайняти робочі місця і підготуватися до голосування. Колеги, прошу заходити до залу.

Було згадано прізвище Віктора Пинзеника. Репліка, 1 хвилина.

Прошу заходити до залу, займати робочі місця.

ПИНЗЕНИК В.М. Шановні колеги, я розумію емоції з приводу використання газотранспортних мереж і ту стурбованість, яку висловлюють колеги з приводу того, що крадуть чи можуть вкрати. То я хочу всім сказати, щоб ми задумалися. Не приймаючи жодного рішення, не треба нічого красти. Державне майно безплатно використовується без крадіжок. Тому ми зобов'язані прийняти якесь рішення.

Я говорив, які пропозиції необхідно врахувати до другого читання. Якщо уряд погоджується з тими нормами щодо розмежування продажу газу і транзиту, за проект можна голосувати. Закликаю колег врегулювати цю болючу проблему.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення використання газорозподільних систем» ([№5558](#)) для прийняття за пропозицією комітету за основу. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 171.

Ставлю на голосування наступну пропозицію – повернути до комітету для підготовки на повторне перше читання (*Шум у залі*).

Звичайно, колеги, я пропоную компромісну пропозицію – повернути до комітету для підготовки на повторне перше читання. Прошу підтримати цю пропозицію. Прошу проголосувати. Голосуємо.

«За» – 193.

Остання пропозиція – повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Колеги, давайте сконцентруємося, щоб ми не втратили законопроект. Пропонується повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 194.

Рішення не прийнято. На жаль, законопроект відхилено.

Останній проект закону із блоку щодо паливно-енергетичного комплексу. Це проект Закону «Про Фонд енергоефективності» ([№5598](#)), про який вчора ми говорили на засіданні Погоджувальної ради.

Прошу проголосувати за розгляд проекту за скороченою процедурою. Прошу підтримати. Голосуємо.

«За» – 178.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді віце-прем'єр-міністра України – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства Зубка Геннадія Григоровича. Будь ласка, Геннадію Григоровичу.

ЗУБКО Г.Г., *віце-прем'єр-міністр України – міністр регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України*. Шановні народні депутати! Я хотів би ще раз звернути увагу і прошу мобілізуватися навколо цього питання. Думаю, що кожен народний депутат сьогодні шукає інструменти, яким чином, з одного боку, допомогти кожній українській родині для того, щоб зменшити тиск комунальних тарифів, а з іншого боку, створити все-таки умови для енергонезалежності держави.

Проект Закону «Про Фонд енергоефективності», який пропонується до розгляду, підтриманий всіма експертами, громадянським суспільством, народними депутатами, фракціями, двома профільними комітетами – з питань паливно-енергетичного комплексу і з питань житлово-комунального господарства.

Для нас дуже важливий цей законопроект як технічний і фінансовий інструмент, який дасть можливість не тільки ефективно використати кошти державного бюджету, а й залучити міжнародну допомогу.

Європейський Союз, відпрацювавши минулий тиждень, чітко підтвердив, що він стоїть поряд з нами і готовий підтримувати фінансово в розмірі 100 мільйонів євро наповнення цього фонду.

Я хотів би сказати, що ми перший раз повернули реформу житлово-комунального господарства до потреб споживача. Безпосередньо цей інструмент, закони про енергетичну ефективність будівель, про комерційний облік, про житлово-комунальні послуги створять фундамент для того, щоб мешканці і багатоповерхових, і індивідуальних будинків йшли шляхом термомодернізації.

Хочу навести один приклад. У суботу я був на зустрічі з головою правління ОСББ у Києві, де впровадили тільки перший крок – встановлення ІТП. Лише за один опалювальний сезон вони зекономили 400 тисяч гривень. Це означає зменшення втрат українських родин, що проживають у такому будинку, на 3,5 тисячі гривень.

Фонд дасть можливості для прозорого управління, для створення інструментів, а також для залучення міжнародної фінансової допомоги. *IFC*, що входить до складу наглядової ради, допомагатиме в напрямі технічної підтримки, і за допомогою Європейського Союзу у кожній області буде створений безоплатний центр...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ЗУБКО Г.Г. Я хотів би наголосити, що сьогодні, мабуть, ні в кого не виникає питань щодо пошуку інструментів, які дадуть можливість зменшити витрати як державного бюджету, так і безпосередньо кожної української родини. Тому я хотів би попросити всіх мобілізуватися навколо цього питання, бо, думаю, що важливішого питання, яке нам потрібно вирішувати в міжопалювальний період щодо підтримки впровадження енергоефективності, немає. Ще раз наголошую не тільки на важливості...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Геннадію.

Я прошу всіх виступати максимально лаконічно, бо час досить обмежений.

Запрошую до співдоповіді Домбровського Олександра Георгійовича.

ДОМБРОВСЬКИЙ О.Г. Шановний Андрію Володимировичу, шановні колеги! Передусім я хотів би щиро подякувати за таку серйозну, фундаментальну дискусію, тому що проект Закону «Про Фонд енергоефективності» – останній законопроект, який ми сьогодні розглядаємо, але з точки зору пріоритетів державної енергетичної політики питання енергоефективності я поставив би першим.

Наведу один простий приклад, який я використовую дуже часто. Наша сусідка Польща, яка має менше населення, меншу територію, у п'ять разів більший ВВП, використовує в півтора разу менше енергетичних ресурсів. Це свідчить про те, що Україна є однією з найменш ефективних в енергетичному сенсі країн.

Нам необхідна серйозна енергетична й енергоефективна модернізація. Для цього потрібні кошти, які ми повинні дати населенню, домогосподарствам, ОСББ, щоб провести термомодернізацію і енергетичну модернізацію всього житлового фонду як мінімум. Коштів у державному бюджеті на це дуже мало. У нас відбулася гаряча дискусія з урядом під час прийняття Державного бюджету на 2017 рік щодо виділення 400 мільйонів на виконання програми дуже важливих «теплих» кредитів і 400 мільйонів на Фонд енергоефективності. Я вважаю, що цього мало, і хочу також подякувати за підтримку нашим європейським партнерам.

Цей законопроект потрібно прийняти в першому читанні. До нього є пропозиції і зауваження у членів комітету і в багатьох експертів. Я про це говорю відверто. Але такий закон як інституційний механізм дуже потрібний сьогодні для країни.

Я прошу всіх народних депутатів підтримати законопроект у першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, зараз відбудеться обговорення, але теж прошу максимально лаконічно. За попередньою інформацією всі фракції і групи підтримують даний законопроект.

Я прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти. Будь ласка.

Бабак. Будь ласка.

БАБАК А.В. Шановні народні депутати, цей законопроект надзвичайно важливий, тому що 30 відсотків первинної енергії в Україні споживається в житлових приміщеннях, більша частка – в індустрії, промисловості.

Водночас в розрахунку на один квадратний метр житла ми споживаємо практично в чотири рази більше, ніж країни – наші сусіди. Тому нам потрібен інструмент державної підтримки, не прив'язаний до щорічного бюджетного процесу, незалежний від щорічних рішень, постанов Кабінету Міністрів про те, як будуть розподілятися і виділятися кошти. Нам потрібен інструмент, зрозумілий для людей, поза межами процедури бюджетного процесу. Щоб кожен розумів, що і в цьому, і в наступному році, і через п'ять років програма державної підтримки існуватиме через такий інструмент, як Фонд енергоефективності.

Надзвичайно важливо зараз підтримати законопроект, незважаючи на ті питання, які мають бути доопрацьовані до другого читання.

Водночас «Об'єднання «Самопоміч» наголошує і звертає увагу лідерів усіх політичних фракцій і груп, усіх народних депутатів на те, що без закону про житлово-комунальні послуги, проект якого постійно включається на двадцяте місце під час голосування, не можна

повноцінно реалізувати програму енергоефективності. Тому що незважаючи на 10 тисяч об'єднань співвласників, які були створені за цей рік, а це означає, що 2,5 мільйона людей повірили в реформу управління житлом, решта людей не можуть долучитися до співфінансування, тому що в них немає ефективних управителів, немає типового договору на управління, визначених законом про житлово-комунальні послуги.

Тому, колеги, дуже прошу проголосувати за цей законопроект. «Самопоміч» його підтримує. Але необхідно також поставити як пріоритет у перші години голосування у четвер проект закону про житлово-комунальні послуги, і тоді ми можемо говорити, що почнемо ефективно впровадження реформ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кодола Олександр Михайлович. Будь ласка.

КОДОЛА О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №209, Чернігівська область, політична партія «Народний фронт»). Чернігівщина. Шановні колеги! Безумовно, питання енергозбереження, енергоефективності вже давно перейшли із статусу суто економічних питань у статус безпекових і для кожного громадянина нашої держави, і загалом для України. Саме тому і наш профільний Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства, і фракція «Народний фронт» підтримують цю законодавчу ініціативу і закликають весь парламент прийняти проект за основу, зробити перший крок до створення Фонду енергоефективності нашої держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Кривенко Віктор Миколайович, «Блок Петра Порошенка».

КРИВЕНКО В.М. Народний Рух України. Передусім хочу привітати уряд, що нарешті від слів хоча б трохи перейшли до справи і починають використовувати інструменти. Пану Геннадію Зубку хочу окремо подякувати.

А з іншого боку, ми бачимо величезні проблеми з усвідомленням урядом своєї справжньої роботи щодо відновлення економіки, саботуються питання створення експортно-кредитного агентства, індустриальної промислової політики. Дуже добре, що проводиться робота щодо енергозбереження, і ми починаємо хоча б копіювати те, що інші країни вже давно зробили.

Наприклад, у нас був міністр, громадянин дуже дружньої для нас країни Литви, який розповідав, що взагалі не потрібні ніякі інструменти. Але коли наша делегація була в Литві, ми говорили: будь ласка, візьміть свого співгромадянина, міністра і покажіть ті 45 інструментів підтримки бізнесу, які використовуються вашою країною. Адже 49 відсотків спрямовується на компенсацію витрат щодо енергозбереження ОСББ, 40 відсотків надходить компанії, яка будує новий завод, як компенсація. Таких інструментів дуже багато, і всі вони використовуються. Подивіться, які інструменти застосовують Польща, Словаччина. Увесь світ стимулює заходи щодо енергозбереження, промислового розвитку.

Цей законопроект треба обов'язково підтримати. Такі ініціативи треба вітати. Я хочу попросити колег у жодному разі в кінці цього засідання не розходитися і проголосувати за законопроект, щоб не було такої ганьби, як з попереднім законопроектом, коли ми залишили мережі безкоштовно в руках газових олігархів. Це повна ганьба Верховної Ради!

Прошу всіх підтримати проект. Дякую уряду за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз відбудеться заключний виступ, через 2 хвилини буде голосування. Тому прошу всіх голів фракцій запросити депутатів до залу, щоб ми не втратили законопроекту. Я дуже переконливо прошу всіх народних депутатів запросити всіх до залу, підготуватися до голосування.

Кужель, «Батьківщина», передає слово Рябчину. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

РЯБЧИН О.М. Фракція «Батьківщина», Донеччина. Я особисто підтримую цей законопроект і прошу шановних колег підтримати. Але для мене як голови підкомітету з питань енергоефективності розгляд

законопроектів щодо енергоефективності є просто взірцем безвідповідальності уряду. Минулий уряд Арсенія Яценюка, чинний уряд Гройсмана підвищили тарифи, мотивуючи це європейськими нормами. Так ось у Європі до того, як підвищувати тарифи, роблять облік, щоб люди знали, скільки вони споживають, проводять монетизацію субсидій, щоб люди не страждали від цього, створюють подібні фонди, щоб люди мали технічні можливості замінити вікна, поставити ІТП. Це робиться одночасно або до того, як приймати такі серйозні політичні рішення, адже 60 відсотків людей у нас потерпають від енергетичної бідності і сидять на субсидіях.

Ми дожилися до того, що за три роки у сфері енергоефективності не зроблено практично нічого. До нас приїжджають навіть європейці, які дають шалені кошти своїх платників податків для цього фонду і вмовляють лідерів фракцій та урядовців проголосувати за цей законопроект.

Ми знаємо, що цей фонд не працюватиме, якщо не буде законів про облік, про енергоефективність у будівлях. Взагалі ми підрахували, що буде створено значну кількість робочих місць, якщо буде прийнято закон, наприклад, про енергетичну ефективність будівель.

Так ось у секторі енергоефективності ми можемо створити 465 тисяч робочих місць. Це тепліші квартири, це енергоаудит, це енергозбереження, це запуск нашої промисловості, про яку ми всі дбаємо. Але цього не зроблено постмайданною владою.

Що стосується фонду. Законопроект визначає корпоративну структуру фонду, проте є декілька невизначених речей щодо його функціонування. Не врегульовано питання, в яких випадках надаються гранти, в яких – кредити, чи матиме можливість отримати грант людина, яка вклала в енергоефективність власні, а не кредитні кошти.

Не знаю, чи треба це приймати як закон, чи ні, однак є речі, які необхідно доопрацювати до другого читання і підготувати у скорочений строк.

Прошу підтримати створення цього фонду.

Дякую, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу зайняти робочі місця. Переходимо до прийняття рішення. Я переконливо прошу всіх зайняти робочі місця.

Ще Геннадій Зубко, 30 секунд.

ЗУБКО Г.Г. Шановні колеги, я прошу мобілізуватися. Я розумію, що це складно, але сьогодні тільки 22 тисячі ОСББ чекають на прийняття цього рішення, щоб рухатися в напрямі модернізації. Дуже велика кількість людей у сільській місцевості також чекають на впровадження цього інструменту.

Прохання змобілізуватися, зібратися і дати ще один потужний інструмент для того, щоб зменшити тиск і навантаження від комунальних тарифів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, під час обговорення всі підтримали, кожен голос має вагу.

Я дуже прошу, щоб кожен зараз зайшов до залу, зайняв робоче місце. Через 2 хвилини ви зможете переговорити з приводу будь-яких питань.

Отже, прошу перейти до голосування.

Ставлю на голосування проект Закону «Про Фонд енергоефективності» (№5598) для прийняття за основу. Прошу всіх, хто є в залі, дисципліновано підтримати. Голосуємо, колеги! Прошу підтримати і проголосувати.

«За» – 224 (*Шум у залі*).

Я поставлю на голосування пропозицію про повернення. Прошу зайти до залу, зайняти робочі місця. Колеги, я прошу відповідально підходити до голосування, особливо коли йдеться про реформаторські законопроекти.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про Фонд енергоефективності» (№5598). Прошу підтримати і проголосувати. Голосуємо, колеги. Будь ласка, прошу дисципліновано всіх проголосувати.

«За» – 223 (*Шум у залі*).

Трьох голосів не вистачило, колеги! Я поставлю ще раз на голосування. Будь ласка, зайдіть до залу і займіть свої робочі місця. Величезна, важлива реформа. Будь ласка, зайдіть до залу.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту №5598.

Колеги, секундочку! Нехай усі займуть місця! Будь ласка, займіть місця. Кожен голос має вагу, колеги.

Прошу проголосувати за пропозицію про повернення до розгляду проекту Закону «Про Фонд енергоефективності» (№5598). Прошу проголосувати і підтримати, колеги. Кожен голос має вагу. Будь ласка, голосуємо, колеги.

«За» – 227.

Повернулися.

Колеги, будь ласка, не відходьте від місць.

Ставлю на голосування проект №5598 для прийняття за основу. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо, колеги. Будь ласка, уважно голосуйте.

«За» – 227.

Рішення прийнято.

Колеги, не розходьтеся, ще секунда! До нас звернулися батьки людей з синдромом Дауна, щоб ми розглянули сьогодні... Не відходьте, будь ласка! Я вас прошу, щоб ми розглянули сьогодні швидше проект Закону «Про соціальні послуги» ([№4607](#)). Я не кажу зараз, а щоб після перерви перейшли до розгляду. Давайте проголосуємо, щоб ми змогли після перерви почати розгляд.

Прошу підтримати пропозицію, щоб після перерви ми перейшли до розгляду проекту №4607. Прошу проголосувати. Цей проект є в порядку денному. Давайте підтримаємо людей з синдромом Дауна. Голосуємо, колеги, щоб після перерви ми цей законопроект розглянули. Прошу підтримати і проголосувати. Голосуємо.

«За» – 215.

Колеги, щоб внести зміни до порядку денного, потрібні голоси. Давайте ще раз проголосуємо, 30 секунд. Прохання підтримати людей з синдромом Дауна, колеги. Це не політика, а соціальна підтримка наших людей.

Я ще раз поставлю на голосування пропозицію, щоб після перерви ми перейшли до розгляду цього питання в день, коли відзначаємо і згадуємо тих людей, які живуть разом з нами в суспільстві і потребують нашої підтримки. Прошу підтримати пропозицію, щоб після обіду ми перейшли до його розгляду. Кожен голос важливий, колеги. Прошу підтримати і проголосувати.

Не виходьте із залу! На це потрібно 30 секунд, колеги. Прошу підтримати. Голосуємо, колеги.

«За» – 224.

Не вистачило двох голосів! Я ще раз поставлю на голосування. Будь ласка, займіть місця. Колеги, не виходьте із залу. Люди, ну, будьте людяними! Майте гідність і майте честь!

Я ставлю ще раз на голосування пропозицію, щоб ми розглянули проект після обіду. Прошу підтримати, щоб після обіду ми розглянули проект №4607. Прошу підтримати і проголосувати, колеги. Будь ласка, голосуємо, колеги. Кожен голос важливий!

«За» – 240.

Рішення прийнято (*Шум у залі*).

Ні, колеги. Має бути доповідь. Люди розійдуться, ми ледь витягнули.

Отже, колеги, зараз згідно з Регламентом оголошується перерва на дві години. Я оголошую ранкове засідання Верховної Ради України закритим і хочу наголосити, що після обіду ми переходимо до розгляду проекту №4607, а потім – до блоку питань щодо транспорту.

Я хочу ще раз привітати з прийняттям проекту Закону «Про Фонд енергоефективності» і віце-прем'єра, і всіх народних депутатів. Дякую, колеги. О 16 годині продовжимо нашу роботу.

Колеги, я ще раз звертаюся, щоб представники фракцій зараз зайшли до мене для короткої консультації щодо питання про громадянство. Якщо можна, прошу зайти голів або представників фракцій буквально на кілька хвилин.

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернувся із заявою народний депутат України **ГОРВАТ Р.І.** (*одномандатний виборчий округ №68, Закарпатська область, партія «Блок Петра Порошенка»*): «Прошу захувати мій голос «за» щодо законопроекту [№5240](#)».